

# KÜRD

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır  
Heydər Əliyev

# DIPLOMAT

№ 41 (446) 14-20 Yanvar, Çileya paş sal 2019  
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

*Həftəlik İctimai-siyasi qəzet*  
*Rojnama heftename civakî û siyasi*

Qiyməti: 40 qəpik  
Həjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?  
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,  
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,  
Kürdün dərgahına daim baş əyər.**  
Səbahəddin Eloğlu



Səh. 2

**Prezident İlham Əliyev yeni inşa edilmiş "Tufan"  
tipli sərhəd gözetçi gəmisi ilə tanış olub**



Səh. 4

**QANLI YANVAR DEYİL, ŞANLI  
YANVAR - AZADLIQ DASTANI**



Səh. 8

**Serok Barzanî bi şanda ENKSê re rewşa siyasi  
ya Rojavayê Kurdistanê û Sûriyê guftûgo kir**



Səh. 13

**Nêçîrvan Barzanî û Mike  
Pompeo li Hewlêrê civiyan**



Səh. 12

**Mesrûr Barzanî bo Wezirê Derve yê Amerika:  
Em ber rewşa Rojavayê Kurdistanê dilgiran in**



Səh. 7

**DSM Yönetimi: Mesut Barzani rol  
 oynayabilir, asıl çözüm Kürtlerin birliğinde**



Səh. 5

**Mahmud Osman: Tüm Dünya Barzani'nin  
Kürdistan'daki rolünü biliyor**

**'ABD-Kürdistan - Yeni bir anlaşmaya doğru'**

Səh. 6

**СДС могут стать частью  
сирийской армии**

Səh. 20

**Peşmerge: Bölgeler belirlendi...  
yakında Kerkük'e dönüyoruz!**

Səh. 7

**США возвращаются в Киркук**

Səh. 19

**TEL EL-AMARNA ARŞİVLERİNDE  
3300 YILLIK KÜRTÇE BİR MEKTUP**

Səh. 8

**Mûsil – 10 gündən kurdan yên  
Sihêla û Zûmarê hatine avedankirin**

Səh. 12



Səh. 11

**Şam: Em bi Kurdan re  
dinav pêwendiyê de ne**



Səh. 9

**"HDP Tirkıyebûnê berdide û  
ber bi Kurdîbûnê ve diçe"**



Səh. 17

**Трамп "не позволит  
Турции убить курдов"**



Səh. 13

**Barzanî çima û  
çawa bi serdikevin?**



## Laçınlı çağırışçılar hərbi xidmətə yola salındılar

Azərbaycan Respublikası Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Laçın rayon bölməsində "Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2019-cü il yanvarın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 26 noyabr 2018-ci il tarixli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar laçınlı gənclərin müddətli həqiqi hərbi xidmətə təntənəli yola salınma mərasimi keçirilmişdir.

Tədbirdən əvvəl rayonun ictimaiyyət nümayəndələri Ulu öndər Heydər Əliyevin Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin inzibati binası qarşısında ucaldılmış büstünü ziyarət etmiş, abidə önünə tər güllər



düzərək ehtiramlarını bildirmişlər.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayan tədbiri Azərbaycan Respublikası Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Laçın rayon bölməsinin rəisi Fərman Məmmədov açıq elan edərək bildirmişdir ki, laçınlı gənclər də böyük ruh yüksəkliyi ilə hərbi xidmətə yola düşür və onlar vətənimizin ərazi bütövlüyünü qorumaq kimi müqəddəs borcu şərəflə yerinə yetirəcəklər.

Tədbirdə iştirak edən Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Tofiq Mirzəyev çıxış edərək Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında, ordu quruculuğu istiqamətində görülən işlərdən danışmış, müasir tələblərə cavab verən ordumuzun işğalçılara qarşı 2016-cı ilin aprel döyüşlərinin davamı olaraq cari ilin may ayında da Naxçıvan istiqamətində 11 min hektar ərazimizin işğalçılardan azad etməsini, Milli Ordumuzun yaranmasının 100 ildə münasibəti ilə 2018-ci il 26 iyun tarixdə keçirilən möhtəşəm paradın ölkə vətəndaşları kimi laçınlılarda da böyük ruh yüksəkliyi yaratdığını, tezliklə ata-baba yurdlarına dönəcəklərinə inam hissini daha da artırdığını vurğulamış, çağırışçılara hərbi xidmətlərində uğurlar arzulamışdır.

Rayonun müvafiq qurumlarının nümayəndələrinin, yeniyetmə və gənclərin, müharibə veteranlarının, ziyalıların, ictimaiyyətin nümayəndələrinin, valideynlərin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə digər çıxış edənlər də Azərbaycan ordusunun hazırda regionun ən güclü ordusu olduğunu xüsusi vurğulamışlar. Tədbirdə iştirak edən çağırışçıların valideynləri övladlarını hərbi xidmətə yola salmalarından qürur duyduqlarını bildirmiş, bu şərəfli işdə övladlarına uğurlar arzulamışlar.

Bədii hissə ilə davam etdirilən tədbirdə çağırışçılar musiqi sədaları altında rəqs etmiş, üç rəngli Dövlət Bayrağını öpərək and içmiş, təntənə ilə hərbi hissələrə yola salınmışlar.

## Samux Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Ali Qocayevin rayonun Alabaşlı qəsəbə sakinləri ilə növbəti səyyari görüşü keçirildi

Samux Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Ali Qocayevin rayonun Alabaşlı qəsəbə sakinləri ilə növbəti səyyari görüşü keçirildi. Görüşdə qəsəbə sakinləri ilə yanaşı İcra Hakimiyyəti başçısının müavinləri, İcra aparatının şöbə müdirləri, hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri iştirak etdirdilər.



Əvvəlcə Alabaşlı qəsəbə inzibati ərazi dairəsi üzrə icra nümayəndəsi qəsəbə barədə iclas iştirakçılarına geniş məlumat verdi. Qəsəbədə görülmüş işlər, elektrik enerjisi, təbii qaz, su təminatı, aparılmış abadlıq işləri, əhalini narahat edən məsələlər və problemlər barədə ətraflı danışdı. Daha sonra kənd sakinləri tərəfindən çıxışlar və təkliflər oldu:

1. Məmmədov Muxək Hidayət qızı pay torpaqlarını suvarma üçün nəzərdə tutulmuş subartezianların elektrik naqillərin və dirəklərin təmir edilməsinə köməklik göstərilməsinə xahiş etdi.
2. Abdullayev Razi Fərman oğlu Mikayı Müşfiq və Mirzə Rəcəbov küçələrində yaranmış çuxurların təmir edilməsinə xahiş etdi.
3. Heydərov Bayram Müslüm oğlu isə pay torpaqlarına gedən su arxlarının təmizlənməsinə və pay torpağının suvarılmasına köməklik göstərilməsinə xahiş etdi. Səyyar qəbulu yekunlaşdıran Samux RİH-nin başçısı cənab Ali Qocayev kənd sakinləri tərəfindən irəli sürülmüş rəy və təkliflərə baxılması üçün aidiyyəti orqanların rəhbərlərinə yerində müvafiq tapşırıqlar verdi

## Nizami rayonunda 20 Yanvar faciəsinin 29-cu ildönümü ilə əlaqədar tədbir keçirilib

Nizami Rayon İcra Hakimiyyəti YAP Nizami rayon təşkilatı ilə birgə 20 Yanvar faciəsinin 29-cu ildönümü ilə əlaqədar 238 sayılı orta məktəbdə "20 Yanvar... unutmadiq" adlı tədbir keçirib.

Tədbirdən əvvəl 20 Yanvar faciəsinə həsr olunmuş sərgiyə baxış keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayan tədbirdə 20 Yanvar faciəsində şəhid olanların əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə çıxış edən YAP Nizami rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Sədaqət Vəliyeva, Nizami Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Gülnaz İsmayılova, Azərbaycan Qarabağ Müharibəsi Əlilləri, Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin Nizami rayon şöbəsinin sədri Məhi Mehtiyev, 238 sayılı orta məktəbin direktoru İlqar Talıbov və başqaları bildirdilər ki, XX əsrdə insanlığa qarşı törədilmiş qırğınların, zorakılığın ən dəhşətli səhifələrindən olan 20 Yanvar faciəsi xalqımızın qan yaddaşına əbədi həkk edilib. Bu hadisələr Azərbaycanın gələcək taleyinə, milli azadlıq hərəkatının daha da güclənməsinə, müstəqilliyimizin bərpasına mühüm təsir göstərib.

Natiqlər 20 Yanvar faciəsini müstəqil Azərbaycanın tarixində mühüm dönüş nöqtəsi, istiqlal yolumuzun başlanğıcı kimi qiymətləndirdilər. Qeyd edilib ki,

xalqını bu ağır günlərdə tək qoymayan ümummilli lider Heydər Əliyev yanvarın 21-də Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək terror aktını pisləyən bəyanatla çıxış edib. Dahi şəxsiyyət özünün və ailə üzvlərinin həyatının təhlükə

verilib, Milli Məclis 1994-cü ilin martında bu barədə qərar qəbul edib. Həmin hüquqi sənədlə 20 Yanvar hadisələri Azərbaycan xalqına qarşı hərbi təcavüz və cinayət kimi qiymətləndirilib.

Bildirilib ki, ümummilli liderin siyasi xəttini böyük uğurla davam



altında olmasına baxmayaraq, böyük cəsarət göstərərək 20 Yanvar faciəsinə siyasi qiymət verib, o vaxtkı SSRİ və respublika rəhbərlərinin günahı və xəyanəti üzündən törədilmiş bu cinayətin hüquqa, demokratiyaya, humanizmə zidd olduğunu göstərib.

Diqqətə çatdırılıb ki, ümummilli liderin 1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə qayıdırdan sonra 20 Yanvar faciəsinin baş verməsinin səbəblərinin araşdırılması və onu törədənlərin məsuliyyətə cəlb olunması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Məhz ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 20 Yanvar faciəsinə dövlət səviyyəsində siyasi-hüquqi qiymət

etdirən Prezident İlham Əliyev şəhid ailələrinin və sağlamlıqlarını itirmiş şəxslərin problemlərinin dövlət səviyyəsində həllini mühüm vəzifələrdən biri kimi qarşıya məqsəd qoyub. Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 20 Yanvar şəhidlərinin ailələrinə Prezident təqaüdü təyin edilib və daim yardımlar göstərilib. Şəhidlərin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə ölkəmizdə bir çox abidə kompleksi yaradılıb.

Tədbirdə 238 sayılı orta məktəbin və 33 sayılı musiqi məktəbi kollektivinin birgə hazırladığı ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirilib.

## Tərtərlilər 2018-ci ili uğurlu nəticələrlə yola salırlar

Respublikamızın hər bir guşəsində olduğu kimi, cəbhə bölgəsində yerləşən Tərtər rayonunda da 31 dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı böyük sevinc və ruh yüksəkliyi ilə qeyd olunur.

Tərtər şəhərinin mərkəzi meydanında keçirilən tədbirin iştirakçıları əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri qoyaraq xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Rayon ictimaiyyətinin, əmək kollektivlərinin, gənclərin, məktəblilərin, hərbiçilərin iştirak etdiyi tədbirdə çıxış edən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov tərtərlilər əlamətdar bayramlar münasibətilə təbrik edib, 2018-ci ildə qazanılan uğurlardan danışdı. Bildirib ki, yola saldıığımız ildə rayonun makroiqtisadi göstəriciləri yüksəlib, tikinti-quruculuq və abadlıq işləri davam etdirilib.

Tərtər şəhərində 112 ədəd çoxmənzilli yaşayış binasının fasad hissələri və giriş blokları əsaslı təmir olunub, heyətlərinə 48 min kvadratmetr asfalt örtüyü salınıb. Şəhər 6 nömrəli tam orta məktəb və Qazyan kənd ümumi orta məktəblərinin binaları, Seydimli kənd tam orta məktəbin bir korpusu, Qaradağlı kənd tam orta məktəbin 5 sinif otağı əsaslı təmir olunub. Tərtər şəhərində 100 yerlik körpələr evi-uşaq bağçası, Bayandur və Poladlı kəndlərində modul

tipli məktəblər, Ağkənd kəndində yeni kitabxana istifadəyə verilib. Uzunluğu 21,5 kilometr olan Buruc-Güləbatlı-Xoruzlu-Kəbirli-B a y a n d u r l u - Q a r a d a ğ l ı kəndlərarası avtomobil yolu

olunub. Rayonun güncüləri 10 tondan çox barama istehsal ediblər. 3300 hektar sahədən bu gündə 8200 ton pambıq, 859 hektardan 30 min ton çuğundur toplanıb.

Bayram tədbirində 2018-ci ildə



yenidən qurulub, Tərtər-Hındarx avtomobil yolunun Tərtər rayonunun ərazisindən keçən 21 kilometrlik hissəsinin əsaslı təmirinə başlanılıb. Mamırlı, Poladlı, Evoğlu və Təzəkənd kəndlərində içməli su xətləri çəkilib, yeni subartezian quyuları qazılıb. Hazırda Olimpiya İdman Kompleksinin, Xalça İstehsalı Emalatxanasının, Bayraq muzeyinin tikintisi davam etdirilir. 2018-ci ildə aqrar sahədə də uğurlar əldə edilib, pambıqçılıq, baramaçılıq və şəkər çuğunduru istehsalında yüksək nəticələrə nail

rayonun ictimai-siyasi həyatında, sosial-iqtisadi inkişafında fərqlənənlərə fəxri fərmanlar, 100 nəfərə ərzaq yardımı, 100 nəfərə isə qiymətli hədiyyələr verilib.

Bir neçə saat davam edən bayram şənliyində Şaxta baba və Qar qız iştirakçılara Yeni il arzularını çatdırıb, uşaqlarla birgə rəqs edib. Rayon Mədəniyyət Mərkəzinin özfəaliyyət kollektivi və uşaq-gənclər inkişaf mərkəzinin yetirmələri rəngarəng konsert proqramı ilə iştirakçılarda xoş vovqat yaradıb.



**Hərdən biz ata-babalarımızın nəsihətlərini unuduruq, özü də tez unuduruq. Babam Kürd Musa, ömrünün sonuna-yeni 115 yaşına qədər Qərbi Azərbaycanın Vedibas ar əyalətində yaşamışdır. O, hər zaman ermənilərin müxənnət olduqlarından danışırdı və bizə tövsiyəsi də o olardı ki, ermənilərə etibar etməyin. Çünki, onlar fürsət düşən kimi, öz pis əməllərini həyata keçirəcəklər.**

Mən ona qədər erməni-müsəlman davası görmüşəm. "İtlə yoldaş olanın zopası əlində olmalıdır", deyə bizə nəsihət verərdi.

İllər keçdikcə bu sözlərin müdrikliyinin şahidi olduq. Şovinstlərin fitvası ilə erməni daşnakları Azərbaycanın əzəli yerləri olan Dağlıq Qarabağ torpaqlarının işğalına başladı. Və düz 29 il əvvəl -1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə Azərbaycan xalqının başına gətirilən faciələrin ən dəhşətliyi gətirildi. Vətənin istiqlalı və milli azadlığı uğrunda mübarizəyə qalxan qəlbindəki vətən sevgisindən başqa heç bir silahı olmayan əliyalın, günahsız insanlar, tərpedən dirnağa qədər ən müasir silahlarla silahlanmış, azgün erməni daşnaklarının və Sovet imperiyası qoşunlarının amansız vəhşiliyinin qurbanı oldular.

Güllü-çiçəkli Bakımızın qara asfalt yolları, xalqımızın azadlığı uğrunda mübarizəyə qalxan, igid oğlan və qızlarımızın qanı ilə boyandı. Xalqımız öz suverenliyi uğrunda mübarizədə ilk şəhidlərini



verdi. Paytaxtın Azadlıq meydanından Şəhidlər Xiyabanına qədər qırmızı qərənfillərlə şəhidlərə misli görünməmiş "çələng" hörüldü, matəm çələngi. Onlar öz ölümləri ilə əbədi ölməzlik qazandılar. Şəhidlər Xiyabanı vətən yolunda canlarını fəda vermiş oğul və qızlarımız üçün əbədi mənzil oldu. Al-qırmızı qərənfillər Şəhidlər Xiyabanının rəmzinə çevrildi. Bünövrəsi qanla qoyulan bir quruluşun sonu, qanla da bitməli idi. Belə ki, 1986-cı ildə Alma-Atada qazax xalqının qırğını, 1988-ci ildə Fərqanə hadisələri, 1989-cu ilin aprelinde Babilisi qətlialımları, 1990-cı ilin yanvarında Bakıda, 1991-ci ildə Vilnüs şəhərində qanlı qırğınlar törədildi. Təəssüf ki, Moskva və Bakıda oturan satqın rəhbərlərin hazırladığı cinayətkar planlar həyata keçirildi.

Bakı əhəli dəhşətli səhnə ilə üz-üzə qaldı. Sənəsi güllələrdən deşik-deşik olmuş insan cəsədləri ürəkləri göynədir,

## QANLI YANVAR DEYİL, ŞANLI YANVAR – AZADLIQ DASTANI

tükürpədicə nalələrin sədəsi ərşə qalxırdı. 20 Yanvara açılan səhərdə 130-dan artıq şəhid, 700-dən artıq yaralı qana boyandı.

Bu hadisələri gizlətməyə çalışan dövlət rəhbərlərinin əksinə olaraq, Moskvada yaşayan və işləyən Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev etiraz əlaməti olaraq Sov.İKP sıralarından çıxması üçün bəyanatla çıxış etdi. Bu, təkə siyasi partiya üzvünün deyil, uzun müddət Sovet rəhbərlərindən biri olmuş qorxmaz bir şəxsiyyətin cəsərtli hərəkəti idi. Xalq heç vaxt yanılmır, ona görə də gec də olsa qardaş qırğınının vaxtında qarşısının alınması üçün Azərbaycanın xilaskarını Bakıya gətirdi və qısa zamanda yarana biləcək vətəndaş müharibəsinə və hər-

uğramaqda olan sovet siyasi sisteminin qorunması cəhdi kimi deyil, həm də azərbaycanlıların tarixi torpaqlarından sıxışdırılıb çıxarılması ilə bağlı Çar Rusiyasının əsrlərlə apardığı mənfur siyasətin yeni şəraitdə davamı idi.

20 Yanvar hadisəsi xalqımızın yadına qanlı faciə kimi daxil olsa da, bütövlükdə milli tariximizin ən şanlı və qəhrəmanlıq səhifələrindən birini təşkil edir. Məhz 20 Yanvardan başlayaraq Azərbaycan xalqı SSRİ-nin tərkibində ədaləti bərpa etməyin qeyri-mümkünlüyü və milli haqlarımıza obyektiv yanaşma nümayiş olunacağına öz inamını birdəfəlik itirdi.

Hakimiyyətin mənbəyi sayılan və öz



mərcliyə son qoyuldu. Xalqımızın, Azərbaycanımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban verənlərə mərkəzi Moskva hökuməti terrorist adı versə də, məhz Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir ki, 20 Yanvar qırğını Ümummilli faciə səviyyəsinə qaldırıldı və ona hüquqi-siyasi qiymət verildi. Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev şəhidlərin ruhunun yad edilməsinə həmişə böyük diqqət yetirərdi. Onun şəxsən şəhidlər üçün abidə kompleksinin tikdirməsinə nəzarət etməsi, xalq tərəfindən xüsusi qiymətləndirilmişdir. Bu, xalqın gələcəyi üçün atılan mühüm bir addım idi.

İnanırıq ki, 20 Yanvar qəhrəmanları heç vaxt unudulmayacaq, Şəhidlər Xiyabanı xalqımızın inanc yeri və ziyarətگاهی olmuş və hər zaman olacaqdır. Ancaq təsəlli ondadır ki, Vətənimiz və xalqımız uğrunda tökülən qanın hesabına Azərbaycanımız azad, Vətənimiz müstəqildir. Azərbaycan xalqı öz müdrik Lideri Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqilliyini əldə etmişdir. Xalqımız

yaxşı bilir ki, Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev siyasətini namla davam etdirən hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyev cənabları daxili və xarici siyasəti nəticəsində ölkəmizi öndə gedən ölkələr sırasına çıxarmaqla xalqımızın və vətənimizin qarantı olduğunu əməli işi ilə isbat etmişdi.

### TARIX

1990-cı il yanvarın 20-də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü pozmaq cəhdlərinə, keçmiş SSRİ rəhbərliyinin Azərbaycanla bağlı apardığı qərəzli siyasətə, yerli rəhbərliyin xalqımızın mənafeyinə zidd mövqedə durmasına qarşı etiraz əlaməti olaraq küçələrə çıxmış dinc əhəliyə divan tutmaq məqsədilə Bakıya və respublikanın digər rayonlarına sovet hərbi hissələri yeridildi. Dinc əhəlinin kütləvi etiraz aksiyalarının ağır hərbi texnikanın köməyi ilə vəhşicəsinə dağıdılması təkə süquta

hüquqları uğrunda düşüncəsi, fikri, sözü, həmrəyliyi ilə mübarizəyə qalxmış bir xalq 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə öz zəhmli ordusunun tankları, işıq saçan zəhərli güllələri, xüsusi təyinatlı hərbi dəstələri, pozuculuq-təxribat işlərini təşkil edən çəvik qrupları ilə üzleşdi...

Bakıda fəvqəladə vəziyyət təbiiq edilməsinə baxmayaraq, yanvarın 22-də Azərbaycan xalqı şəhidləri ilə vidalaşdı. Paytaxt matəm libası geyinmişdi. Respublikada 3 gün matəm elan olunmuşdu. Azərbaycanın bütün rayonlarında və Bakıda izdihamlı matəm mitingləri keçirildi.

Bakıda keçirilən matəm mərasimində bir milyondan çox insan iştirak edirdi. Bu, Azərbaycan xalqının azadlıq səsi, haqq, ədalət, demokratiya və müstəqillik uğrunda mübarizə əzmi idi. 20 Yanvar faciəsi törədilən zaman Azərbaycan xalqı ağır iflic vəziyyətinə və informasiya blokadasına salınmışdı, radio, televiziya susdurulmuş, onun enerji bloku silahlı hərbiçilər tərəfindən vəhşicəsinə partladılmış, mətbuatın nəşrinə qadağa qoyulmuşdu. Azərbaycan sakit və ölü bir dənizə bənzəyirdi. Xalq ağır və dəhşətli faciədən xəbərsiz idi. Görünməmiş qəddarlıqla keçirilən cəza tədbirləri nəticəsində heç bir günahı olmayan 133 dinc sakin öldürüldü, 744 nəfər yaralandı, 841 nəfər qanunsuz həbs olundu. Həlak olanların arasında qadınlar, uşaqlar və qocalar olmuşdur.

Bu hadisə sovet rejiminin törətdiyi ən qanlı faciələrdən biri və dinc əhəliyə qarşı yönəlmiş vəhşi bir cinayət hadisəsi idi. Xalqın bu ağır günlərində, yanvarın 21-də Heydər Əliyev Azərbaycanın Moskvadakı



daimi nümayəndəliyinə gələrək, təşkil olunmuş yığıncaqda çıxış edərək, xalqa birgə olduğunu bildirdi, 20 Yanvar faciəsinə siyasi qiymət verdi, onun hüquqa, demokratiyaya, humanizmə zidd olduğunu, mərkəzin və o zamankı respublika rəhbərlərinin günahı üzündən yol verilmiş kobud siyasi səhv olduğunu göstərdi. Bu tarixi çıxışın mətni dünyaya, respublikaya geniş yayıldı. Xalqın qəlbində ümid çirəği yandı.

1993-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyev yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra 20 Yanvar faciəsinin baş verməsinin səbəblərinin araşdırılması və onu törədənlərin məsuliyyətə cəlb olunması məsələsi istiqamətində mühüm addımlar atıldı. 20 Yanvar faciəsinin xalqımızın tarixində yeri və rolu, bu faciənin əbədiləşdirilməsi və bütün dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yönündə mühüm işlər görülmüşdür.

Ümummilli liderin 1994-cü il yanvarın 5-də 20 Yanvar faciəsinin 4-cü ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı verdiyi Fərmanda Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə faciəyə tam və əsaslandırılmış siyasi-hüquqi qiymət verilməsi tövsiyə olundu. Milli Məclis 1994-cü il martın 29-da 1990-cı il yanvarın 20-də Bakıda törədilmiş faciəli hadisələr haqqında qərar qəbul etdi. Bununla da Prezident Heydər Əliyevin təşəbbüsü və təkidi nəticəsində 20 Yanvar faciəsinə dövlət səviyyəsində hüquqi-siyasi qiymət verildi.

Bakı şəhərinin ən hündür yerində yerləşən Şəhidlər Xiyabanında Azərbaycanın



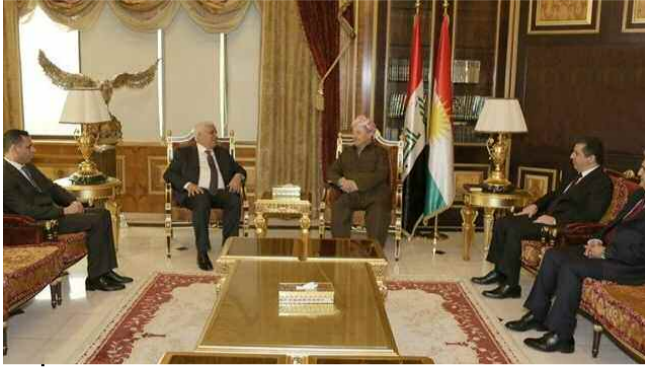
azadlığı uğrunda mübarizədə şəhid olanların xatirəsinə ucaldılmış möhtəşəm "Əbədi məşəl" abidə-kompleksi də ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə tikilmişdir.

Azərbaycan Prezidentinin 2000-ci il, yanvarın 17-də imzaladığı Fərmanla 1990-cı il 20 Yanvar faciəsi zamanı şəhid olanlara "20 Yanvar Şəhidi" fəxri adı verilmişdir. Bu gün Azərbaycan xalqı azadlıq uğrunda canlarını qurban edən şəhidlərimizin və cəsür Vətən övladlarının qəhrəmanlıq mübarizəsini çox böyük hörmət və ehtiramla əziz tutur, onların igidliyini yüksək qiymətləndirir.

Şəhidlərimizin qanı bahasına qazanan müstəqilliyimizi qanımızla və canımızla qorumalı, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin dediyi kimi, onu daimi, əbədi və dönməz etməliyik. **Tahir Süleyman**

## Başkan Barzani: Siyasi işbirliği önemli

Kürdistan Başkanı Mesud Barzani, Selahattin'deki çalışma ofisinde Irak Ulusal Güvenlik Danışmanı ve Ata Grubu lideri Falih Feyyad'ı ağırladı.



İkilinin söz konusu görüşmesinde, Irak'taki siyasi durum ve Irak hükümetinde eksik kalan bakanlıkların doldurulması gibi konuların konuşulduğu belirtildi.

Görüşmede, güvenlik konusu ve Irak'taki siyasi sorunların çözümü konusunda işbirliğinin geliştirilmesinin önemine dikkat çekildi. **Nerina Azad**

## Türkmen ve Araplar'dan Kerkük'te Kürdistan bayrağı girişimi

Irak Parlamentosu'ndaki bazı Türkmen ve Arap vekiller, Kürdistan bayrağının Kerkük ve diğer tartışmalı bölgelerde dalgalandırılmasını yasa bünyesinde yasaklanması talebinde bulundu. 8 Ocak'ta Kürdistan Yurtseverler Birliği'nin (YNK) Kerkük'teki bütün teşkilat binaları ve kurumlarında Kürdistan bayrağını göndere çekilmesi bazı Arap ve Türkmenler tarafından tepki gösterilmişti. YNK, dün Kerkük'teki bazı teşkilat binalarında göndere çektiği Kürdistan bayrağını indirdiğini açıkladı. Irak Parlamentosu'ndaki bazı Türkmen ve Arap vekiller ise, Kürdistan bayrağının Kerkük ve diğer tartışmalı bölgelerde dalgalandırılmasını 'yasa bünyesinde yasaklanmasıtalebinde bulundu.

YNK'li üst düzey bir heyet ile Irak Başbakanı Adil Abdulmehdi arasında Kürdistan bayrağının Kerkük'te yeniden dalgalandırılmasına ilişkin ciddi görüşmeler yapıldı. YNK, Abdulmehdi'den Kürdistan bayrağının Kerkük'te indirilmesinde herhangi bir askeri gücün kullanılmayacağı ve bu konudaki kararın Irak Federal



Mahmekesi'nin vereceği konusunda söz aldı. 17 Ekim 2017 olaylarından sonra Kerkük ve Kürdistan Bölgesi idaresinin dışındaki bölgelerde Kürdistan bayrağı parti binaları ve kamu kurumlarında indirilmişti.

Kürdistan Komünist Partisi (Şui) Kürdistan Bayrağı Günü vesilesiyle 17 Aralık 2018'de Kerkük'teki parti teşkilatı binasına Kürdistan Bayrağı asmıştı. **Rudaw**

## Efrin'de ÖSO'ya 3 ayrı saldırı: 13 ölü

Efrin Kurtuluş Güçleri'nin (HRE) geçtiğimiz hafta boyunca Efrin bölgesindeki Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) birliklerine yönelik bir dizi pusu eylemi gerçekleştirdiği bildirildi. Efrin Kurtuluş Güçleri (HRE) tarafından gerçekleştirilen ilk pusuda Afrin bölgesinde açıklanmayan bir yolda seyahat halindeki bir ÖSO askeri aracı hedef alındı. Saldırı sonucunda en az dört ÖSO üyesinin öldürüldüğü birinin ise yaralandığı bildirildi. HRE güçleri tarafından gerçekleştirilen bir diğer saldırıda ÖSO güçlerine ait bir başka askeri araç hedeflendi. Bu saldırıda Yamen Hayami ve İbrahim Şobak isimli iki ÖSO üyesi öldürüldü. Efrin içerisinde gerçekleşen bir diğer saldırıda ise HRE güçleri tarafından açıklanmayan bir yola döşenen el yapımı bombanın patlaması sonucu yedi ÖSO üyesi öldü. Saldırıları esnasında çekilen video görüntüleri HRE tarafından sosyal medya hesaplarında paylaşıldı. **Nerina Azad**

## Mahmud Osman: Tüm Dünya Barzani'nin Kürdistan'daki rolünü biliyor

Siyasetçi Mahmud Osman, "Tüm dünya Başkan Barzani'nin Kürdistan'da en üst düzey role sahip olduğunu biliyor ancak ne yazık ki Kürtler bunu kavrayabilmiş değil" dedi.

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'nun Kürdistan Bölgesine ziyareti ve Başkan Barzani ile diğer Kürdistanlı yetkililerle görüşmesini değerlendiren Mahmud Osman, "ABD Dışişleri Bakanı'nın Kürdistan Bölgesi'ne yapmış olduğu ziyaret önemlidir. Ancak ABD'nin Kürtlerle ilgili ne planları var, özellikle Rojava'da ne yapacak bunları öğrenip ona göre ABD ile bir anlaşma yapılması gerekiyor" ifadelerini kullandı.

Kürtlerin ABD ile ciddi bir diyaloga ve anlaşmaya ihtiyacı var diyen Mahmud Osman, "ABD ile ciddi görüşme ve anlaşmaya ihtiyaç var. Çünkü her ne kadar ABD bazı süreçlerde

Kürtler birlikte hareket edip destek vermiş olsa bile bazı

tan'da en üst düzey role sahip olduğunu biliyor. Ancak ne yazık



dönemlerde de Kürtleri yalnız bırakabilmiştir. Bundan dolayı bir anlaşma yapılması ve Kürtler için garantilerin alınması gerekiyor" şeklinde konuştu.

Mike Pompeo'nun Başkan Barzani ile görüşmesine de değinen Mahmud Osman, "Tüm dünya sayın Barzani'nin Kürdis-

ki Kürtler bunu kavrayabilmiş değil. Partiler arasındaki çekişme ve çelişkiler bu gerçeğin görülmesini ve kabullenilmesini engelliyor" dedi.

Mahmud Osman, Mike Pompeo'nun Kürdistan ziyaretini de önemli bir adım olarak nitelendirdi. **BasNews**

## ENKS'den Rojava için PYD ile ortaklık talebi

Suriye Kürt Ulusal Konseyi (ENKS) Batı Kürdistan'da (Rojava) PYD ile gerçek bir ortaklık talebinde bulunuyor.

Suriye'de Kürtlerin durumuyla ilgili Başkan Barzani'yle bir araya geldi.

K24'e konuşan ENKS Dış

Davud, "ABD bölgeden çekilene kadar biz de çalışmalarımıza devam etmeliyiz. ABD'nin boşluğunu doldurmak için Kürtler, Araplar ve Süryaniler birlikte çalışma yürütmeli. Bölgeden ENKS'den önemli bir rol üstlenmesi isteniyor. Biz de bu rolü yerine getirmeliyiz. PYD bu süreçte ortak olarsa şeffaf olmalı ve şeffaf bir siyasete ortak olmalıyız ki komşularımıza güven verelim. Bu şekilde uluslararası garanti alabilir ve destek kazanabiliriz" dedi.

ENKS üyesi Faysal Yusuf da, PYD'nin şimdiye kadar önerilerini kestiğini ifade ederek, "KNK'nin PKK'nin bir parçası olduğunu görüyoruz. Bu yüzden onlarla görüşmüyoruz. Ancak görüyoruz ki Rojava'da defakto bir Kürt yönetimi var. Eğer zemin oluşursa, basında konuşulduğu gibi samimilerse ENKS olarak her şeyden önce bir anlaşma yapılması gerektiğini söylüyoruz" dedi. **Nerina Azad**



ABD'nin Suriye ve Rojava'dan çekilme kararı sonrası ENKS, Başkan Barzani ile bir görüşme gerçekleştirdi. ENKS, ABD sonrası süreç için PYD ile bir araya gelerek bölgede gerçek bir ortaklık kurma teklifinde bulunuyor.

ENKS heyeti geçtiğimiz Perşembe günü başkent Erbil'de,

İlişkiler Komitesi Üyesi Nimet Davud, Başkan Barzani'yle yaptıkları görüşmeden sonra, ABD'nin çekilmesi sonrası bölgede oluşacak boşluğunun doldurulmasıyla ilgili PYD ile konuşulması gerektiğini ve bölgenin kaderinin tayini için ortaklık taleplerinin olduğunu söyledi.

## Metirsî heye ku DAÎŞê vegere Êraq ê

Pispor ê karûbarê siyasî û leşkerî tekez li ser hebûna metrisiyan vegera DAÎŞê ji 3'parizgehên Êraq ê re kir.

Rewengeha Sûrî ya Mafên Mirovan jî aşkire kiribû ku çeteyên Rêxistina DAÎŞê ku pereyên xwe bi xwere revandibûna ji Sûriyê revîne Êraq ê ,destnîşan hat kirin ku di nav çeteyan de şer û lihevketin derketiye.

Pisporê karûbarên siyasî û leşkerî D.Wasiq Heşmî di dexuyaniyeke taybet de ji PUKmedia'yê re ragihand ku agahiyên stibarâtên tekez kirina ku çete li ser sînor ê Sûriyê û Êraq ê xwe bi cih kirin e, amaje bi wê jî kir ku zextên herêmî yê dewletan dihêlin ku çete têkevin Êraq ê.

Heşimî got Rêxistina Terorîst bawer dike ku dê oparesyonên xwe li ser xaka Êraq ê pêk bînin



,ev yek jî metirsîyê çêdike û bi taybet Selahe Dîn û Nînewa û Enbar ê .

Derbar ê parastina sînor de Heşmî aşkire kir ku Hêzên Êraq û

lihel Hêzên Heşd û Eşeyriyan û û Pêşmergeyan li ser sînor belav bûne ,lê li gor dirêjbûna sînor û hebûna tonelan bi hemû teqetên hewldidin ku sînor biparêzin. **PUKmedia**

## ABD: Hem Türkiye hem de Kürtlerin onaylayacağı bir sonucu hedefliyoruz

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Suriye'den çekilme konusuna ilişkin yaptığı açıklamada, Türkiye'nin sınırlarını ve halkını koruma gerekçesini anladıklarını söyledi.



ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Kürtlerle ilgili birçok detayın konuşulması gerektiğini ifade ederek, Suriye'deki durumla ilgili olarak olumlu bir sonuca ulaşmada iyimser olduğunu belirtti.

ABD Dışişleri Bakanı Pompeo, ABD askerlerinin Suriye'den çekilmesine ilişkin "Türkiye'nin sınırlarını ve halkını koruma gerekçelerini anlıyoruz" dedi.

Pompeo, Orta Doğu'da varlıklarının devam edeceğini de belirterek, "Müttefiklerimize bölgeden çekilmeyeceğimizi söylüyoruz" ifadelerini kullandı.

Ülkesinin Suriye'den askerlerini çekmesi hakkında konuşan Pompeo "Türkiye'yle birlikte üzerinde çalışacağımız çok detay var. İyi bir sonuç çıkmasını umut ediyorum. Hem Türkiye'nin meşru güvenlik kaygılarını tatmin eden, hem de Suriyeli Kürtleri koruyan bir sonuca ulaşabileceğimizi düşünüyoruz" dedi. **Nerina Azad**

## ABD: Kürtler için Rusya ile görüşebiliriz

ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton, Suriye'deki Kürt silahlı güçlerin güvenliğinin sağlanması konusunda Rusya'yla görüşebileceklerini belirtti.

Amerikan gazeteci Hugh Hewitt'e konuşan Bolton, ABD'nin bölgeden çekilmesi sürecinin ardından



Suriye'deki Kürt silahlı güçlerin güvenliğiyle ilgili olarak Rusya'yla görüşebileceklerini belirtti ve "Kürtlerin zarar görmeyeceğine emin olmalıyız. Türkiye ile de bu konuyu görüşüyoruz. Gerekirse Rusya'yla da bunu konuşuruz" ifadelerini kullandı. **Nerina Azad**

## Pompeo'dan Üst Üste Açıklamalar: Suriyeli Kürtleri de Koruyacak Bir Plan Ortaya Konmalı



ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Suriyeli Kürtlerle ilgili birçok detayın konuşulması gerektiğini belirterek, Suriye'deki durumla ilgili olarak olumlu bir sonuca ulaşma konusunda iyimser olduğunu söyledi. ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile yaptığı görüşmeye ilişkin bilgi verdi.

Pompeo, Suriye'deki durumla ilgili olarak olumlu bir sonuca ulaşma konusunda iyimser olduğunu belirtti. Suriyeli Kürtlerle ilgili birçok detayın konuşulması gerektiğini söyleyen Pompeo, olumlu bir sonuç alınacağına dair iyimser olduğunu kaydetti. Pompeo, ABD'nin "Türkiye'yi terör tehditlerinden korumanın yanı sıra Suriyeli Kürtleri de koruyacak bir sonuca ulaşabileceğine inandığını" söyledi. **haber.zer.news**

## 'ABD-Kürdistan - Yeni bir anlaşmaya doğru'

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'nun Kürdistan ziyareti, Washington - Erbil arasında yeni bir sayfanın açıldığının işareti olarak değerlendiriliyor.

Geçtiğimiz hafta Ortadoğu turu kapsamında Erbil'i de ziyaret eden Pompeo'nun, Kürdistan Güvenlik Konseyi Başkanı Mesrur Barzani'yle yaptığı görüşmede, ABD'nin yeni stratejisi ile karşılıklı anlaşmaya dayanan yeni bir anlaşmanın imzalanması konuları en sıcak gündem maddeleri oldu.

Konu hakkında K24'e değerlendirmelerde bulunan Kürdistan'ın Washington Temsilcisi Beyan Sami Abdurrahman, Erbil ile Washington arasında askeri, siyasi ve ekonomik alanları içeren geniş kapsamlı bir anlaşmaya doğru gidildiğini söyledi.

Beyan Sami Abdurrahman, "Kürdistan Bölgesi, ABD'nin Ortadoğu'daki stratejisinin bir parçasıdır. Mesrur Barzani, Kürdistan Bölgesi ile ABD arasında daha geniş bir ilişki olmasını istiyor.

Örneğin ekonomi ve güvenlik alanında karşılıklı anlayış olması"

yapacağımız her anlaşmanın stratejik boyuta ulaşması bir



diye konuştu. Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Başkanı Dilaver Aladdin de, "Kürtler ABD'nin stratejisini kavramalı, temel hedefinin ne olduğunu anlamalı. Ayrıca kısa ve uzun vadedeki etkilerinin ne olduğunu bilmeli ve kendisini bu stratejinin neresinde olduğunu görmeli" diyor.

Aladdin, "Kürtler olarak,

zaruriyettir. Eğer küresel bir gücün bu yönde bir niyeti varsa, bunu sıcak bir şekilde karşılamamız gerekiyor" yorumunda bulundu.

Kürtlerin ABD'yle, yarım yüzyılın geçen zaman zaman iniş-çıkışlar gösteren bir ilişkisi var. Kürtler bu kez, ABD'nin yeni stratejisinde hedeflerine daha kolay ulaşmak istiyor. **nerinaazad.org**

## Pentagon, 'Suriye'den çekilme başladı' haberini yalanladı

ABD Savunma Bakanlığı'ndan (Pentagon) bir yetkili, Suriye'den çekilmenin başladığı konulu

değiştirildiğini açıkladı.

Kimliğinin gizli kalması koşuluyla Associated Press'e konuşan



haberlerle ilgili bir açıklama yayınladı ve çekilmenin değil, askeri teçhizat yer değişikliğinin söz konusu olduğunu dile getirdi.

ABD Savunma Bakanlığı'ndan (Pentagon) üst düzey bir yetkili, Suriye'den çekilme sürecinin başladığı yönündeki haberleri yalanlayarak, sadece bir kısım askeri teçhizatın yerlerinin

yetkili, Askeri teçhizat yer değişikliğinin askeri anlamda Suriye'den kasıtlı çekilmenin bir parçası olarak değerlendirilebileceğini dile getirdi. Yetkili teçhizat değişikliği resmi olarak açıklanmadığı için detayları paylaşmadı.

Teçhizat değişikliğinin boyutlarıyla ilgili rakam vermeyen Bakanlık yetkilisi, teçhizatın geri

çekilmesinin devam ettiğini, sürece yardım etmek için Suriye'ye güvenliği sağlayan askerler dahil, yeni askerler getirildiğini dile getirdi.

Albay Sean Ryan çekilmenin başladığını açıklamıştı

Pentagon bu açıklama ile Koalisyonun Sözcüsü Albay Sean Ryan'ın Suriye'en çekilme sürecinin başladığı açıklamasını yalanlamış oldu. ABD öncülüğündeki IŞİD karşıtı koalisyonun sözcüsü Albay Sean Ryan bugün yaptığı açıklamada, çekilme süreci kapsamında birliklerin hareketleri veya çekilmenin zamanlaması konusunda bir açıklama yapmadan, Suriye'den çekilme sürecinin başladığını dile getirmişti.

Gün içinde WSJ'ye konuşan Pentagon yetkilileri ise çekilme işlemine yardımcı olmak amacıyla bazı kara birliklerinin Suriye'ye yöneldiğini, çekilmeye yönelik icra emrinde zamanla değişiklikler yapılabileceğini ancak halen çekilme takviminin belirlenmediğini söylemişlerdi. **Nerina Azad**

## YNK'den Tevgera Azadi'nin eş başkanlarına gözaltı

Kürdistan Yurtseverler Birliği (YNK) asayişi, bugün Kürdistan bölgesinin Süleymaniye kentinde Azadi parkında PKK'ye yakın Tevgera Azadi örgütünün eş başkanlarını gözaltına aldı.

Tevgera Azadi örgütü bugün Süleymaniye kentindeki Azadi parkında, Sakine Cansız 'ın (Sara) yaşamı hakkında filmi göstermek istedi. Edinilen bilgiye göre, YNK asayişi Cansız ile ilgili filmin yayınlamasını engelleyerek her iki eş başkanı da gözaltına aldı.

Kürdistan Özgürlük Kadınları (RAJAK) Süleymaniye'deki Azadi parkında Sakine Cansız hakkında filmi gösterdikten sonra Sakine adına olan ödül Leyla Güven'e ithaf etmeyi planladıkları ifade edildi.



Lakin YNK asayişi söz konusu filmin Azadi parkında gösterilmesine izin vermedi.

Diğer yandan Tevgera Azadi'li bir yetkili BasNews'e konu ile ilgili

bu açıklamalarda bulundu." Maalesef YNK asayişi Tevgera Azadi'nin her iki eş başkanı, sözcü ve kimi üyelerimizi gözaltına aldı." **Nerina Azad**

## Peşmerge: Bölgeler belirlendi... yakında Kerkük'e dönüyoruz!

Peşmerge Güçleri Pirde Cephesi Sorumlusu Nuri Heme Ali, Peşmerge güçlerinin Kerkük'e dönüşüyle ilgili yaptığı açıklamada, yakın bir zamanda değişikliklerin yaşanacağını söyledi.

Peşmerge'nin tekrar Kerkük'e dönmesiyle ilgili plana dair K24'e konuşan Peşmerge Güçleri Pirde Cephesi Sorumlusu Nuri Heme Ali, "Uluslararası Koalisyon güç-



lerinin varlığını sürdürdüğü K1 askeri üssünde Peşmerge ve Irak güçleri birlikte bulunacak" dedi.

Peşmerge'nin konuşlanacağı bölgelerin belirlendiğini kaydeden Ali, "İki bölükten daha fazla bir Peşmerge gücü belirlenen bölgelere yerleşecek. Yakın bir zamanda bazı değişikliklerin yaşanması bekleniyor. Biz de bunu bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

Ali, "Irak'ın güney ve orta kesimlerinden Kerkük'e gönderilen güçler kendi bölgelerine dönmeli ve onların yerini ortak güçler almalı" diye konuştu.

İmar ve Reform Koalisyonu'ndan Irak Parlamentosu Üyesi Ali El-Abudi de K24'e yaptığı açıklamada, "Amerika bu konuyla ilgili karar veremez ama Peşmerge Kerkük'te olmalı. Peşmerge'nin Kerkük'te bulunması önemli. Biz Kerküklülerin bu konuda karar vermesini daha uygun buluyoruz. Peşmerge'yi Irak Ordusunun bir parçası olarak görüyoruz. Irak Ordusu ile Peşmerge arasında da iyi bir koordinasyon var" dedi.

Kerkük'le ilgili yaşanacak değişimlerde Başkan Mesud Barzani'nin kısa bir süre önce gerçekleştirdiği Bağdat ziyaretinde gerçekleştirdiği görüşmelerin önemli bir rolü olduğu belirtiliyor.

Başkan Barzani'nin Bağdat ziyaretinin ardından heyette yer alan isimler tarafından yapılan açıklamalarda, yakında önemli değişikliklerin olacağını altı çizilmişti.

16 Ekim 2017 tarihine kadar Kerkük'te Peşmerge'nin varlığı söz konusuysen, söz konusu tarihte Irak Ordusu ve Haşdi Şabi güçleri kente girmişti. **Nerina Azad**

## İran'ın idam ettiği Panahi'nin son sözleri fezleke konusu oldu!



HDP Milletvekilleri İmam Taşçier ve Semra Güzel hakkında, İran'ın idam ettiği Kürt aktivist Ramin Hossein Panahi için yaptıkları paylaşımlar nedeniyle fezleke hazırlandı. HDP Diyarbakır Milletvekilleri Semra Güzel hakkında 3, İmam Taşçier hakkında ise 1 fezleke hazırlanarak Meclise gönderildi. Güzel ve Taşçier hakkında 'terör örgütü propagandası' suçlamasıyla, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan fezlekelerin gerekçesinde, 8 Eylül 2018 tarihinde İran rejiminin idam ettiği Kürt aktivist Ramin Hossein Panahi'ye dair sosyal medya paylaşımları gösterildi.

### Panahi'nin Mesajına Fezleke

Taşçier hakkındaki fezleke suçlama konusu, Panahi'nin idam edilmeden önceki son sözleri oldu. Taşçier'in kişisel Twitter hesabından, #RaminHosseinPanahi ve #KatilIranRejimi hastagı paylaştığı Panahi'nin son sözleri şöyleydi: "Ben Ramin Hüseyin Panahi... Kürdistan Halkının özgürlüğü için mücadele ettim, ediyorum. Ben terörist değilim sadece bir aktivistim... Sivil bir aktivist... Bana destek veren herkese, halkıma teşekkür ediyorum... Herkesin gözlerinden öperim..."

### 'İdam Bir İnsanlık Suçudur' Demek Suç

Güzel hakkında ise, Panahi'nin idam edilmesi ile ilgili sosyal medya hesabında "İdam bir insanlık suçudur" paylaşımı suç konusu yapıldı. **Nerina Azad**

## DSM Yönetimi: Mesut Barzani rol oynayabilir, asıl çözüm Kürtlerin birliğinde

Demokratik Suriye Meclisi (DSM) Sözcüsü Emcet Osman yaptığı açıklamada "Türkiye'nin Batı Kürdistan'a (Rojava) tehditlerini ciddi bir sorun olarak ele almamız lazım." dedi.

"Rusya üzerinden Suriye rejimiyle müzakerelere başladık" diyen DSM sözcüsü, "Asıl çözüm Kürtlerin kendi iç birliğinde yatıyor. Sayın Başkan Barzani bunun sağlanması için önemli bir rol oynayabilir." ifadesini kullandı.

Rojava Yönetimi ise "Tüm yumurtalarımızı Amerika'nın (ABD)'nin sepetine koymayacağız, onun için Şam'la (Esad Rejimi) görüşme halindeyiz" dedi.

DSM Sözcüsü Emcet Osman açıklamasında şöyle dedi.

"Ruslarla görüştük, onlar sorunların çözümü için Suriye rejimine baskı yapabilir, adım atılmasını sağlayabilir. Zaten ABD ve diğer batı



ülkeleri Kürtlerin güvenceye alınması gerektiğini söyledi. Türkiye'nin Batı Kürdistan'a (Rojava) yönelik tehditlerini de hafife almıyoruz, ciddi bir şekilde ele alıyoruz.

Kanaatimize göre bu ihtilafı sorunun çözümü için atılması

gerekten ilk adım Kürdistan'ın batısının (Rojava) içindedir. Kürdistanlı güçler de bize yardım edebilir. Bugün KNK (Kürdistan Ulusal Kongresi) bir girişimde bulundu. Sayın Mesut Barzani de bir rol oynayabilir." **haber.zer.news**

## İsrail, ABD-Arap Ülkeleri'nin İran karşıtı zirvesine katılıyor

Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Polonya'da İran karşıtı zirve düzenliyor. Arap ülkelerinin katılacağı zirvede, İsrail de hazır bulunacak.



İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu'nun, ABD-Arap ülkeleri dışişleri bakanlarıyla birlikte polonyadaki zirveye katılacağı açıklandı.

İsrail basınında yer alan haberlere göre, ABD'nin Polonya'nın başkenti Varşova'da 13-14 Şubat tarihlerinde düzenleyeceği ve birçok Arap dışişleri bakanının da katılacağı 'Orta Doğu ve İran yayılmacılığı' konulu zirveye İsrail Başbakanı Netanyahu'nun davet edildiği belirtildi.

Haberlerde, Netanyahu'nun Varşova'da ABD tarafından düzenlenecek İran karşıtı zirveye katılımının beklendiği kaydedildi.

İsrail'in Kanal 10 televizyonunun haberinde ise Netanyahu'nun iki hafta önce katılım daveti aldığı ancak zirveye katılıp katılmayacağına dair net bir durumun olmadığı ifade edildi.

### POMPEO DUYURMUŞTU



ABD Dışişleri Bakanı Pompeo, Polonya'da İran'ın bölgedeki faaliyetlerinin ele alınacağı uluslararası Orta Doğu zirvesi yapılacağını duyurmuştu. Pompeo Mısır'da yaptığı açıklamada, Polonya'da 13-14 Şubat'ta Orta Doğu temalı, özellikle de İran'ın

bölgedeki 'istikrarsızlaştırıcı' faaliyetlerinin ele alınacağı, dünyanın dört bir yanından ülkelerin katılacağı zirve gerçekleştireceklerini belirterek, "Onlarca ülke, Orta Doğu'da istikrar, barış, özgürlük ve güvenlik konusunda, özellikle de İran'ın bölgede istikrarsızlaştırıcı nüfuzunu önlemek hedefiyle bir araya gelecek" demişti.

### ZARIF, 'İRAN KARŞITI UMUTSUZ BİR SİRK' DEMİŞTİ



Zirveye tepki gösteren İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, "Polonya, alınma sürülen bu utanç lekesini temizleyemez." ifadesini kullanmıştı. Zarif, İran'ın 2'nci Dünya Savaşı'nda Polonyalıları kurtardığını ancak bu ülkenin şimdi "İran karşıtı umutsuz bir 'sirke' ev sahipliği yaptığını" vurgulayarak, "Polonya, alınma sürülen bu utanç lekesini temizleyemez." değerlendirmesinde bulunmuştu.

### ARAP ÜLKELERİNİN İSRAİL'LE İLİŞKİLERİ NORMALLEŞTİRME YARIŞI

Başta Körfez olmak üzere Arap ülkelerinin, özellikle son yıllarda resmi yollarla ve aleni bir şekilde, tarihinin en sağcı hükümetinin iktidarda olduğu İsrail ile ilişkilerini normalleştirmek için adeta birbirleriyle yarıştığı görülüyor. Bölge halklarının 'Filistin ve diğer Arap topraklarının işgalcisi' olarak gördüğü İsrail'le, Arap ülkelerinin normalleşme sürecinin, özellikle son üç yılda davetler, ziyaretler, toplantılar, bildiriler ve etkinlikler aracılığıyla hızlanması dikkati çekiyor.

İsrail Başbakanı Netanyahu geçen ay yaptığı bir açıklamada, Filistin ile herhangi bir diplomatik süreç gerçekleştirmeksizin Arap ülkeleriyle normalleşme sürecinin devam ettiğini belirtmişti. Dışişleri Bakanlığında İsraili diplomatlara hitap eden Netanyahu, "Halihazırda olan şudur, biz Arap dünyasıyla bir normalleşme süreci içindeyiz ve bu süreç Filistinlilerle de herhangi diplomasi yürütmeden geliyor." ifadesini kullanmıştı. **(Sputnik News)**

# TEL EL-AMARNA ARŞİVLERİNDE 3300 YILLIK KÜRTÇE BİR MEKTUP



Amarna, Mısır firavunu Akhenatan'ın krallığı (IV. Amenhotep olarakta bilinir M.Ö. 1353-1336) dönemindeki başkent olan Akhetaten şehridir. Burası o dönemde sadece dini bir merkez ya da sıradan bir şehir olmaktan ziyade Yakın Doğu'nun diplomasi merkezi olmuştur. Amarna arşivinde 382 adet çivi yazılı belge niteliğinde mektup keşfedilmiştir. Bu mektuplar sayesinde o dönemlerdeki uluslararası ilişkiler hakkında geniş bilgiler elde edilmiştir.

Bir tanesi hariç, diğer bütün mektuplar Akadca yazılmıştır. Çünkü Akadca o dönemlerde bölgenin diploması dilidir. Akadca olmayan ve Amarna mektupları içerisinde en uzun olan mektup, Mitanni kralı Tuşratta'ya aittir ve Kürtçedir. Kral Tuşratta, III. Amen-

hotep, IV. Amenhotep ve kraliçe Tiye'ye toplam 13 adet mektup göndermiş ve bunlardan en uzununu 492 satırlık Kürtçe olanıdır.

O dönemde vassal krallar bağlı oldukları veya küçük bir konumda olduklarına atfen bağımlısı oldukları krallara "efendim" diye hitap eder ve ünvan olarakta LUGAL.KUR ... diye tanıtırlardı. Fakat güçlü devletlerin kralları ise "kardeşim" diye hitap ederlerdi. Kral Tuşratta mektubunda kendisini LUGAL.GAL LUGAL.KUR Mitanni olarak tanıtmıştır. Bu da "Büyük kral, Mitanni Ülkesinin kralı" anlamına geliyor. Bu ünvanından da anlaşıldığı gibi Mitanniler o dönemde Yakın Doğu'nun büyük güçlerinden birisi olduğu anlaşılmaktadır.

O dönemde mektuplar özel olarak Akad dilinde yazılırdı. Tuşratta'nın böylesine uzun bir mektubu Hurrice (eski Kürtçe) yazması bilim adamlarını düşündürmüştür. Fakat daha sonraları bu mektubu III Amenhotep'in eşi olan kendi kızı Tudu-Hepa'nın okuması amacıyla Kürtçe yazdığı ileri sürüldü. Biz de bu görüşe ek olarak, zaten Hiksos egemenliği döneminde Mısır'da Hurriceyi bilen yaygın bir nüfus vardı ve kolayca okunabileceği varsayılmıştır.

EA 24 numaralı olarak tasnif edilen o mektubun içeriğinde iki devlet arasındaki siyasal, ekonomik vb konular anlatılmıştır.

Konunun başlığı "Kürtçe bir Mektup" diye yazılmıştır. O dönemde "Hurrilerin dili" diye yazılmıştır. Hurrice'de eski Kürtçe olduğuna göre biz de "Kürtçe mektup" belirlemesi yaptık. Aşağıda o mektuptan bazı pasajları incelediğimizde mektubun Kürtçe yazıldığı kolayca anlaşılacaktır.

Tuşratta'nın Mektubu (EA 24) bazı bölümler:

**Tar-id-en-an şukka-n(i)-ni eže-ni** (Mitt. i 30) "o çömleği her hangi bir yere bırak!"

Hurrice	Türkçe	Kürtçe	Türkçe
Tarid	çömlek	tîrar	tas
Şukka-n(i)	herhangi bir	jukî/yeke(kî)	her hangi bir
Eze	yer	zevî <sup>1</sup>	yer

1 Zevî, Sorani lehçesinde yer, Kurmancî de ise yer ve tarla anlamındadır.

Tîrarê da(y)ne zeviyekanekil? Tası herhangi bir yere bırak!

**Tiva<e-tta-an ... şeniffueman keldi niriže haş-i-l-e** (Mitt. 42-43) "kardeşimden iyi haberler duymak istiyorum"

Hurrice	Türkçe	Kürtçe	Türkçe
Tivettan	sözler	dibêtan	söylemler
Şenni	kardeş	şênî	sakin <sup>3</sup>
Keldi	sihat	kemilî	olgun, gelişkin
Nirize	iyi	mirês	gösteriş, görkem
ñaş-	şey	tiş(t)/şit	şey
haş-	duymak	haj	haberdar olmak

Hajî li divêtên mirês û kemilî yê şeniye men im. *Yakınımın iyi haberlerini duymak istiyorum.*

**şala-b-an aşt(i)-iff(e)-u-nn(i)-a ar-e** (Mitt. I 51) *Kızını bana karılığa ver*

Hurrice	Türkçe	Kürtçe	Türkçe
şala <sup>4</sup>	kız kardeş	ela <sup>5</sup>	bacı
aşt(i)/aşte	kadın, eş	sit/sitî	bayan/kraliçe
ar-	vermek	ar <sup>6</sup>	vermek

Bu durumda yukardaki cümle günümüz Kürtçesiyle:

Elabanüyê yê wek stiya miniş biare. *Kız kardeşini bana eş olmaya ver*

**ia-lla-nin ammad(i)-iffu-ž atta(i)-iffu-ž attai-p-pa fe-ve/a mag-a-nn(i)-a keb-an- ol-oş-t-a-şše-na**

"Hani, dedemin ve babamın senin babana (ve sana) göndermiş olduğu hediye gibi..." (Mitt. 57-59)

Hurrice	Türkçe	Kürtçe	Türkçe
ia-lla-nin	hani	wilo	öyle
ammatti	dede	mam	amca
atta	baba	tata	baba
fe-ve	sana	hê/yê we	sizin
maganni	hediye	mecanî	beleş, parasız
keban	göndermek	kopîn/kobîn	göçertmek

2 Bu cümlede Kurmaci ve Sorni lehçeleri karışımı bir sistem işlenmiştir. Muhtemelen eskiden öyleydi.

4 Bir yerde beraber kalanlar, "ev, mahalle, köy sakinleri" gibi

5 Bazı versiyonlarda "ela" veya "sela" olarak tercüme edilmiştir.

Sadece bazı yörelerde, sevgi bağlamında kız kardeşe "el" veya "et" söylenir. Ela min 'kız kardeşçim'; Eta min 'Ablacığım'.

6 Soranicenin bazı ağızlarında ve Hewremanca "ar, arêdan" vermek anlamındadır. Sözkonusu Hurrice cümleyi yukardaki kelimelere göre yeniden düzenlediğimizde Kürtçe'den farklı olmadığı görülecektir.

Wilo mam jî tata jî bi tatayî hê we mecanî kobînşandiyê

Öyle, amcam ve babamın sizin babanıza gönderdiği hediyeler gibi

[inû]-mê-nin henni şên(a)-iffe iža-ž tād-av (Mitt. I 75)

"Şimdi kardeşimi sevdim"

Günümüzdeki Kürtçe ile şöyle olur: Hîna şênîyîş têdivêm. *Şimdi yakınımı sevdim.*

**şên(a)-v-už-an<sup>d</sup> Nimmoria-ž ... taže abli tân-ôž-a URU İgibe-ne ... un-ôž-a dşimige- nê-va-man ... ag-ôž-a**

"Kardeşin Nimuruya bir hediye takdim ettim. O İgibe'den (Şimige'nin şehrinden) getirildi, o Şimige'ye, onun babasına iletildi." (Mitt. i 84-87)

**Kürtçe analiz:**

Hurrice	Kürtçe
şên(a)-v-už-an 'kardeşin'	şênîyê we 'yakınınız'
<sup>d</sup> Nimmoria-ž 'Nimmoru'ya',	Nemrûdiş ra jî 'Nemrûda da'
taže 'hediye'	taze 'hediye, iyi şey, yeni şey'
abli 'takdim etti'	qabilî 'takdim'
tân-ôž-a 'etti'	taniyîş 'etti, verdi'
<sup>URU</sup> İgibe-ne 'İgibe'den'	ji İgibenê 'İgibe'den'
un-ôž-a 'getirilmiş'	haniyîş 'getirilmiştir'
<sup>d</sup> şimige-nê-va-man 'Şimige'ye'	li Şemîgenê ve 'Şimige'ye'
ag-ôž-a 'iletildi'	agahî jî 'bilgi, ileti'

Şênîyîş re min tazeyek qebildayîş, ji İgibenê haniyîş agahiya Şemîgenê ye. *"Yakınım (kardeşime) İgibe'den getirilen bir hediye takdim ettim. ... Şimigenin rehberliğinde"*

**şên(a)-iffu-w«e»-[ni]n aşt(i)-î-ve niğâr(i)-î-da tan?**

**ur-om-oşt(-i)-eva-d-an tişşan tişşan şên(a)-iffu-we-ne-nn(i)-o-ħh(e)-a tiža-nn(i)-o-ħh(e)-a ol-oğ (-i)-eva-dil-an zupan ež(e)-iff(e)-aş-tan avaddu-dan** (Mitt. ii 8-11)

"kardeşimin hanımının çeyizi kardeşimin gönlüne göre olsun diye çok çok uğraştım, bu yerlerimizin uzak olmasına rağmen bizi yakınlaştıracaktır."

**Kürtçe analiz:**

Hurrice	Kürtçe
şên(a)-iffu-w«e»-[ni]n 'kardeşimin'	şênîyî ve 'kardeşim ile'
aşt(i)-î-ve 'karısının'	sitiya wî ve 'karısı ile'
niğâr(i)-î-da 'çeyizi'	nigariyan da 'hediyelerde'
tan 'yaparken'	tanim 'yapabilirim'
ur-om-oşt (-i)-eva-d-an 'uğraştım'	ardimiş vedan 'yardım etmek'
tişşan tişşan 'çok, çok'	tijî tijî 'dolu dolu'
şên(a)-iffu-we-ne-nn(i)-o-ħh(e)-a 'kardeşimizin'	şênîvanîhan 'kardeşimizle'
ol-oğ (-i)-eva-dil-an 'yakın olmak'	gelhevûdin 'birlikte olmak, yakın olmak'
zupan 'henüz, daha'	zûkan 'henüz, erkenden'
ež(e)-iff(e)-aş-tan 'yerlerimiz'	zeviyîşa man 'yerlerimiz'
avaddu-dan 'birbirinden uzak'	hevûduyan 'birbirlerinden mesafeli'
tiža-nn(i)-o-ħh(e)-a 'kalplerimiz'	Tişik 'kardiyak sulkus'

Hurrice Kürtçe **şên(a)-iffu-w«e»-[ni]n** 'kardeşimin' **şênîyî ve** 'kardeşim ile' **aşt(i)-î-ve** 'karısının' **sitiya wî** ve 'karısı ile' **niğâr(i)-î-da** 'çeyizi' **nigariyan da** 'hediyelerde' **tan** 'yaparken' **tanim** 'yapabilirim' **ur-om-oşt (-i)-eva-d-an** 'uğraştım' **ardimiş vedan** 'yardım etmek' **tişşan tişşan** 'çok, çok' **tijî tijî** 'dolu dolu' **şên(a)-iffu-we-ne-nn(i)-o-ħh(e)-a**

'kardeşimizin' **şênîvanîhan** 'kardeşimizle' **ol-oğ (-i)-eva-dil-an** 'yakın olmak' **gelhevûdin** 'birlikte olmak, yakın olmak' **zupan** 'henüz, daha' **zûkan** 'henüz, erkenden' **ež(e)-iff(e)-aş-tan** 'yerlerimiz' **zeviyîşa man** 'yerlerimiz' **avaddu-dan** 'birbirinden uzak' **hevûduyan** 'birbirlerinden mesafeli' **tiža-nn(i)-o-ħh(e)-a** 'kalplerimiz' **Tişik** 'kardiyak sulkus'

**Kurdî:**

**tijî tijî ardimiş vedam nigariyên sitiya şênîyî ve tanim, ji zeviyêş man zûkan hevûdubîn jî, bi tişkaniya şênîvan re digelhevin!**

Kardeşimin karısının çeyizi için çok çok uğraştım. Yerlerimiz uzak olsa da kalplerimiz yanyanadır (yakındır)!" Yukarda sözkonusu mektuptan gelişigüzel alınan 7 adet cümle Kürtçeye çevrildi. Mektubun tümü eski Kürtçe ile yazılmıştır. Kürtçeye vakıf olan bir kimse dikkatlice okur ve günümüz Kürtçesiyle karşılaştırırsa hemen hemen mektubun tümünü anlar.

**Ali Husein Kerim**



## Konsulê Amerîka spasiya hikûmeta Herêma Kurdistanê dike

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî û Konsulê Giştî yê Amerîkayê Steve Fagin civiyan û her du aliyan rewşa navçê û qeyrana darayî ya Herêma Kurdistanê guftûgo kirin û di wê çarçovê de Konsulê Amerîka spasiya hikûmeta Herêma Kurdistanê kir ku pêşwazî li hijmareke zêde ya koçber û penaberan kiriye.



Di wê derbarê malpera Hikûmeta Herêma Kurdistanê belav kir, "Nêçîrvan Barzanî Serokwezîrê Herêma Kurdistanê, li bajarê Hewlêrê, pêşwazî li Steve Fagin Konsulê Giştî yê Amerîkayê li Herêma Kurdistanê û şandeya pê re kir. Serokwezîrê Kurdistanê digel konsulê Amerîkayê, têkeliyên Herêma Kurdistanê bi Amerîkayê di qonaxên borî û di wê qonaxê de, rewşa aboriya Herêma Kurdistanê, rewşa koçber û penaberên li Herêma Kurdistanê hene di civînekê de gotûbêj kirin.

Steve Fagin spasiya hikûmeta Herêma Kurdistanê kir ku pêşwazî li hijmareke zêde ya koçber û penaberan kiriye, hewndinê û alîkarî û xizmeta wan dike. Fagin, herwesa, siyaseta hikûmeta Kurdistanê ya di warê giringîdan bi kultura pêkvejiyan û lêbihurînê bilind nixand.

Serokwezîrê ji şandeya mêvan re behsa rewşa siyasî û xebatên pêkanîna kabîneya nû ya hikûmeta Herêma Kurdistanê kir û got ku hikûmeta Herêma Kurdistanê li ser encamdana çaksaziyan û çareserkirina pirsgrêkan bi Bexdayê re berdewam dibe.

Rewşa Rojhilata Navîn û pêşhatên herêmî mijarên din yên civînê bûn. **Nerina Azad**

## YNKê baregeheke PKKê li Kellarê daxist

Asayîşa YNKê li bajarê Kellarê biser baregeha PKKê li Kellarê ya bi navê Akademîya Şehîd Givara de girt û 9 endamên PKKê li wir girtin. Hêjayî gotinê helwêsta Asayîşa YNKê ya dijî PKKê li Kellarê piştî serdana Berhem Salih a Tirkîyê tê.

Ligor malpera RojNews a PKKê belavkiriye beriya bi demekê hêzên Asayîşa YNKê yên Germiyanê çûne "Akademîya Şehîd Givara Germiyanî" li Kellarê û ew baregeh bi zorê daxistine.



Malperê herwiha hêzêke yekcar zor çûne biser akademiyê da girtine û 9 kesên li akademiyêbûne jî girtine. Ligor zanyariyan malpera ser bi PKKê belav kiriye Asayîşa Germiyanê ji berpirsê akademiye ra gotiye sibehê serdana asayîşê bike. Lêbelê îşev êvarê hêzeke zêde ya asayîşê bi ser binkeyê da girtiye û bi zorê ew baregeh girtine.

Baregeha "Akademîya Şehîd Givara Germiyanî" beriya bi 4 salan li Kellarê hatibû avakirin û binkeye PKKê tê zanîn. Heta aniha YNKê piştevanî li wê baregehê kiriye û alîkarî dida wê baregeha PKKê.

Beriya bi çend rojan Berhem Salih serdana Tirkîyê kiribû û ligel Serokomarê Tirkîyê Recep Tayyip Erdogan civiya bû. Çavkaniyên agahdar ji wê serdanê aşkere kiribûn ku Berhem Salih weke nûnerekî YNKê serdana Enqerê kiribû û ligel Erdogan pirsra jinavbirina PKKê li Iraq û Sûriyê gotûbêj kiribû. Di presskonferansa hevbeşda Erdogan aşkerekiribû ku ew ligel Berhem Salih rêkeftine bo jinavbirina DAIŞ û PKKê. **Nerina Azad**

## Serok Barzanî bi şanda ENKSê re rewşa siyasî ya Rojavayê Kurdistanê û Sûriyê guftûgo kir

Serok Mesûd Barzanî îro pêşwazî li şanda Serkirdayetiya Encûmena Niştimanî ya Kurd li Sûriyê (ENKS) kir û di civînekê de rewşa siyasî ya Rojavayê Kurdistanê û Sûriyê û pêşhatinên dawî guftûgo kirin. Malpera Serok Barzanî belav kir, "Di hevdiînê de rewşa siyasî, pêşhatên dawî ya li Sûriyê û guhertinên hevkeşeyên meydanî yên Sûriyê nixandin û şanda mihvan bi kurtî di derbarê rewşa hemwelatîyên Kurd li Sûriyê û dilgiraniyên xwe yên li ser paşaroja Kurd li wî welatî bi Serok Barzanî gihandin.

Di beşeke din a vê civînê de, şanda serkirdayetiya Encûmena Niştimanî ya Kurd li Sûriyê spasiyên xwe bi Serok Barzanî gihandin ku herdem piştevan û xemxwarê gelê Kurd li Sûriyê bûye û pêzanînên xwe ji bo helwesta vê dawiyê ya Serok



Barzanî di derbarê çarenûsa gelê Kurd li Sûriyê de hebû. Daxwaz jî kirin ku Serok Barzanî deng û mezlûmiyeta gelê Kurd bigihîne navendên dîplomasî û navdewletî.

Her li vê civînê de, Serok Barzanî di derbarê çawayiya karpêkirina li gel pêşhatên nû û parastina gelê Kurd li Sûriyê rênima û şîretên pêwîst li şanda mihvan kir. **Nerina Azad**

## "HDP Tirkîyebûnê berdide û ber bi Kurdîbûnê ve diçe"

Li Tirkîyê û Bakurê Kurdistanê mijara herî germ hilbijartinên herêmî ne. Di vê çarçoveyê de HDP li 41 navendan namzedên xwe yên şaredariyan eşkere kir. Di nav namzedan de herî zêde parlamenterên heyî yên wek Ayhan Bîl-

HDP dev ji Tirkîyebûnê berdide û ber bi Kurdîbûnê ve diçe



gen, Bedia Ozgokçe û şaredarên berê yên jikardûrxistî Ehmed Turk û Sirri Sakik balê kişandin. Tifaqa li gel partiyên Kurdî jî her di rojevê de ye û tê nîqaşkirin. Parlamenterekî HDPê li hember rexneyên li dijî tifaqê dibêje, HDP partiyeke Kurdan e û wê tifaqa wan her bidome. Li aliyê din berpirsekî kompaniyayê rapirsîyê dibêje, bi wê tifaqê jî hat dîtin ku HDP dev ji Tirkîyebûnê berdide û ber bi Kurdîbûnê ve diçe.

Li Tirkîyê û bakurê Kurdistanê bi nêzîkbûna hilbijartinên herêmî yên 31ê Adara 2019an liv û tevgerdariya partiyên siyasî her ku diçe zêdetir dibe. Di vê çarçoveyê de jî Partiya Demokratîk a Gelan HDPê

namzedên xwe yên 13 bajar û 28 navçeyan eşkere kir û wê deverên mayî jî piştî civînên Navendî bi raya giştî re parve bike. HDP'ya ku wê li bajarên bakurê Kurdistanê li gel partiyên Kurdistanî bikeve hilbijartinan, hêj nexşerêya xwe ya li bajarên

stratejiya qezenckirina şaredariyên qeyûm û yên nû daye pêşiya xwe. Lê belê awê dixuye derdekî HDPê ku van deveran birêve bibe tune ye. HDP siyasetmedarên ku ji wezîfeyê hatiye girtin û dewsa wan qeyûm hatiye tayînkirin jinûve dike namzed. Yanê wê encam dîsa heman be. Li aliyê din tifaqa li gel Partiyên Kurd jî dide nîşan ku êdî vîzyona HDPê ya Tirkîyebûnê jî guherî ye û zêdetir ber bi Kurdîbûnê ve çûye."

HDP di 7ê Çileyê de li Diyarbekirê bi 7 partî û teveren Kurdî re Tifaqa Hilbijartinê ya Kurdistanî ragihandibû. Lê belê ji aliyê hin derdorên politîk ve rexne li wê tifaqê hatibû girtin ku HDP ne partiyeke Kurdistanî ye. Lê belê Parlamenterekî Rihayê yê HDPê Omer Ocalan van rexneyên li ser HDP û Tifaqa Kurdistanî qebûl nake. Omer Ocalan dibêje: "Bi rastî rihiyet û manewiyeta wê tifaqê ji bo me gelekî bilind e. Belkî hinekî bi çavekî piçûk dibînin û li serê bi spekulasyê dikin, hinek jî dibêjin HDP ne partiya Kurdan e, lê belê HDP li Bakurê Kurdistanê partiya Kurdan e û partiya herî mezin ya Kurdan e. Em dixwazin ev tifaq bi deh salan berdewam bike. Divê ewilî Kurd di nav xwe de biratî û tifaqê saz bikin."

HDP di hilbijartinên herêmî dawî yên 2014an de bi tevahî 102 şaredarî bi dest xistibû û piştî şer û pevçûnên xendeqan ya sala 2016an vir ve 96 şaredarên HDPê bi hinceta têkildarê PKKê ne ji ser postên xwe hatin dûrxistin û li dewsa wan burokratên ku qeyûm tînin gotin hatin tayînkirin. **kurdistan24.net**

## Almanya li ser Sûriyê hişyarî da Tirkîyê

Almanya daxwaz ji Tirkîyê kir ti operasyoneke serbazî li dijî Sûriyê pêk nehîne, ji ber ku rewşa Sûriyê bi rêbazên serbazî nayê çareserkirin û dê rewş xirabtir bibe.

Berdevkê Hikûmeta Almanyayê Steffen Seibert, bang li Tirkîyê kir ku xwe ji operasyona serbazî ya li dijî Sûriyê dûr bigre.

Steffen Seibert tekez kir ku li Sûriyê "çareseriya leşkerî" ji bo Sûriyê ne mimkun e û ev yek şimûlî tevahiya xaka Sûriyê dibe. Derbarê mijarê de Wezaretê Derve ya Almanyayê jî daxuyaniyek da. Berdevkê Wezaretê, raqihand ku destêwerdaneke leşkerî dê rewşa mirovî li wî



welatî zehmettir bike û divê Tirkîyê gelekî bi berpirsariyê tevbigere.

Ev demek e serokê Tirkîyê Recep Tayyip Erdogan gefa wê yekê

dixwe ku dê li dijî hêzên kurdî yên li bakurê Sûriyê û rojhilatê Firatê operasyona serbazî bikin. Amerîka li dijî wê yekê ye. **Nerina Azad**

## Pompeo: Me li Hewlêrê gotûbêjên gelek baş kirin



Wezîrê Derve yê Amerîkayê behsa serdana xwe ya bo Hewlêrê dike û dibêje, "me zincîregotûbêjên gelek baş encam dan". Pompeo amaje bi rewşa Iraqê jî dike û dibêje, piştî birêveçûna hilbijartinan, pêşveçûneke rasteqîn çê bûye û Iraq bûye welatekî baştir.

Wezîrê Derve yê Amerîkayê îro di duyemîn roja geşta xwe ya bo Rohhilata Navîn de serdana Iraqê û Herê-

ma Kurdistanê kir, Mike Pompeo destpêkê çû Bexdayê û piştê jî serdaan Hewlêr a paytexta Herêma Kurdistanê kir û li gel serok Barzanî, Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî û Şêwirmendê Encûmena Asayîşa Herêma Kurdistanê, Mesrûr Barzanî civiya.

Wezîrê Derve yê Amerîkayê dibêje, têgihîştineke hevbeş heye di navbera hevbeşan de jibo şerkin û

rûbirûbûna DAIŞê. Mike Pompeo herwiha rûbirûbûna Îranê jî bi karekî giring bi nav dike û dibêje: "Hemû hevbeş pêwîst e ku di vî karî de beşdariyeke çalak hebin."

Pompeo di bersiva pirseke derbarê vekîşîna Amerîka ji Sûriyê de jî ragihand: Biryara Serokê Amerîkayê di vî derbarê de gelek zelal e û tekez kir, ew heta ku ji jinavçûna dawî endamê DAIŞêpiştrast nebin, Sûriyê terk nakin.

Pompeo herwiha da xuyakirin, Amerîka her tiştêkê ku bikare bike, dê pêk bîne bo piştrastbûna ji parastîbûna wan xelkên ku mil bi milê Amerîkayê, li dijî terore şer kirine.

Di derbarê gotinên Serokê Tirkîyê yê li ser Kurdên Sûriyê de jî, Wezîrê Derve yê Amerîkayê got: "Erdogan gotiye ku wî kêşe li gel Kurd nîne û ji rewşê fêhm dike." Mike Pompeo amaje bi wê yekê jî kir, ku di çend rojên bê de, James Jeffrey û şandeke pê re bo piştrastbûna ji rewşê serdana navçeyê dikin.

**Nerina Azad**

## "Mike Pompeo": Di meha bê de, civîneke navneteweyî li ser rejîma Îranê heye

Kurdistanmedia: "Mike Pompeo" ragehandiye ku bi armanca cihgirkir-

civîneke navneteweyî ye û armanç jî cihgirkirina aştî, azadî û ewlehiyê di

Karê Derve ya Amerîkayê ragehand ku Amerîkayê di gel welatên Erebiyê û Kendavê berjewendiyên hevpar hene.

Berdevka Wezareta Karê Derve ya Amerîkayê herwisa got ku welatên Kendavê bona parastina çavkaniyên enerjîya cîhanê û rikeberiya digel refartên dujminkarane ên rejîma Îranê di Waşingtonê de, hevkarîya me dikin. Ew civîn biryar e ku di Lehistanê de bi rê ve here. Di vî derheqê de Zerîf Wezîrê Karê Derve ê rejîma Îranê ragehandiye ku Lehistan dibe ji bîr neke, ku di dema şerê duyem ê cîhanî de, me Lehistanî rizgar kirin.

Rejîma Îranê ku rayedarên wê her rojê siyasetekê digirne pêş bona têkdana ewkehiya herêmê û dirêjkirina temenê xwe yê biyom, niha çavnihêriya vî jî Lehistanê heye, ku helwesta zêdetir ji 70 salî berî niha ya Îrana jî bîr neke!. Çavnihêriyeke bê wate, ku mixabin ji devê rayedareke payebilind ê Îranê tê bihîstin. **kurdistanmedia.com**



na ewlehiyê di herêmê de, vî civîneke berfireh bi rê ve here.

"Mike Pompeo" Wezîrê Karê Derve ê Amerîkayê roja Înê ragehand ku di rojên 13 û 14'ê Şibatê wê civîneke berfireh li ser Îran û Rohhilata Navîn bi rê ve here. Ew civîn jî

herêma Rohhilata Navîn de ye.

Navbirî pêdagirî kir ku di civîna vî carê de, ew yek dibe bê garantîkirin ku Îran nekare berdewam be li ser têkdana aramî û ewlehiya herêmê.

"Mike Pompeo" roja Înê çû Behrêynê jî, û berdevka Wezareta

## Rêveberekî YNKê: Bo civîna li gel PDKê me li jneyek bilind pêkanî!



Cîgirê sekreterê encûmena navenda YNKê aşkera kir, li jneyek bilind bo civîna li gel PDKê pêkanîne û diyar kir nabe YNK li gel PDKê karekî wisa bike ku "neyarên me pê keyfxweş bin."

Cîgirê sekreterê encûmena navnedî ya YNKê Zubêr Osman ji BasNewsê re got: "Raste bi awayekî peyvendiyan PDKê û

YNKê têkçûne. Lê nabe YNK û PDKê rê bidin xwe ku xelkên din pê keyfxweş bin ku peyvendiyan her du aliyan têkçûye. Ji ber dema em behsa yekrêziya kurd dikin, eger bo bidest xistina mafên gelê be li Bexda, yan bo vegera navçeyên ji Kurdistanê hatine cuda kirin be, yan bo bicîhanîna madeya 140 be, eger em nav xwe de rikberiyek

maqul a li ser helbijartinan, kursî û paye hebe, bê guman di wê çarçoveyê de ne pirsgirêk e. Lê bo dervey Kurdistanê pêwîste yekgirtî û yekrêz bin, ku xelk nikaribe mafê rewşa yê gelê me binpê bike û ew mafane neyên bidest xistin."

Herwaha got, peyvendiyan YNKê û PDKê gelek nizmbûn û bilindbûnan re derbasbûye. Sedemên wê her çî bin jî wisa ye. Şerê navxwe û pirsgirêkên mezin li dî xwe anî. Lê herî dawiyê "YNK û PDK li ser masaya guftûgoyê rûniştin û bo çareserîya pirsgirêkan, berdewamî bi gerên civînen navxwe de pêkanî û ew du aliyan rêkeftin. Lê dema ku rêkeftin, bi taybetî di dema rêkeftina stratejîk de gelek destkevt bi berhevanî û ji bo gelê me hatin bidest xistin." Zubêr Osman got: "Eger bi awayekî baş em rewşa herêma Kurdistanê li berçav re derbas bikin, pêwîste YNK û PDK karekî nekin ku neyarên me pê keyfxweş bin." **BasNews**

## Bolton: Em amade ne ewlekariya Kurdan bi Rûsya re gotûbêj bikin

Bolton dibêje, Amerîka amade ye pirs ewlekariya Kurdan bi Rusya re jî gotûbêj bike. Şêwirmendê Ewlekarî yê Neteweyî yê Amerîkayê John Bolton di hevdîtinekê de digel rojnemevan Hugh Hewitt ê ku di serdanên wî li Israîl û Tirkîyê, ligel wî bûye, gotiye, eger pêwîst be Amerîka dê pirs ewlekariya Kurdan bi Rûsya re gotûbêj bike û divê



Tirkîyê jî, ji bo vî yekê hemahengiyê bi wan re bike.

Herweha diyarkir, Serokê Amerîkayê Donald Trump di 23ê meha 12an a derbasbuyî de di pêwendiyek telefonî de, daxwaz ji Serokomarê Tirkîyê Recep Tayyip Erdogan kiriye, Kurdan neke armanç, ku bi Hevpeymaniya Navdewletî ya li dijî DAIŞê re, şerê DAIŞê kirin e. **kurdistan24.net**

## Politburoyên PDK û YNK sibe li Hewlêrê dicivin



Ligor agahdariyên ketî destê K24, sibe Politburoyên Partiya Demokrat a Kurdistan (PDK) û Yekîtiya Niştîmanî ya Kurdistanê (YNK) li Hewlêrê dicivin.

Her ligor wan agahdariyên K24, babetên sereke yê civîna PDK û YNK, pêkanîna hukimeta Kurdistanê, ya Bexdayê û pirsê Kerkûkê be.

Piştî hilbijartina Parlamentoya Kurdistanê di 30ê Îlon a sala par de, PDK û YNK çendî caran ji bo pêkanîna hukimeta Kurdistanê civiyan e. Di encama hilbijartinan de PDK 45 kursî û YNK 21 kursî bidest xistibûn. **kurdistan24.net**

## Roja hilbijartinên encumenên parêzgehên Iraq û Kerkûkê kifş bû

Parlamentoya Iraqê roja hilbijartinên encumenên parêzgehên Iraq û parêzgeha Kerkûkê destnîşan kir.



Cîgirê yekê yê serokê parlamentoya Iraqê Hesen Keibî îro piştî civîna Komîsyona Hiqûqê ya parlamentoyê ragihand, Komîsyona Hilbijartinan ya Iraqê roja 16 Mijdara 2019 wek roja hilbijartinên encumenên parêzgehên Iraqê destnîşan kiriye. Hesen Keibî da zanîn, Komîsyona Hilbijartinan daxwaz ji hikûmeta Iraqê kiriye amadekariya hilbijartinan bike. Cîgirê yekê yê serokê parlamentoya Iraqê anî ziman ku qanûna hilbijartinên encumenên parêzgehan hatiye guhertin û got, êdî hilbijartinên encumenên parêzgehan û hilbijartinên encumenên bajarokan bi hev re nayên kirin û dê cihê bîr kirin. Li gorî wê biryarê, parêzgeha Kerkûkê jî wek beşek ji parêzgehên Iraqê hatiye hesibandin ji ber wê jî endamên encumena parêzgeha Kerkûkê jî dê roja 16 Mijdara îsal bîr hilbijartin.

Beriya niha parlementerê PDKê li parlamentoya Iraqê, Rêbwar Hadî ji BasNewsê re gotibû, zehmet e hilbijartin li Kerkûkê bê kirin ji ber ku rewşa Kerkûkê hîn normal nebûye. **BasNews**

## Amerîka: Emê Herêma Kurdistanê biparêzin

Di hevdîtina xwe de ligel Konsulê Giştî yê Amerîka, Fazil Mîranî ragihand ku hewl û danûstandinên

Polîtîbüroya PDKê pêşwazî li Konsulê Giştî yê Amerîka li Herêma Kurdistanê Stêv Vîgn û şanda pê



PDKê ligel partiyên din ên Kurdistanê ji bo avakirina hikûmeteke bihêz e li Herêma Kurdistanê, ku di xizmeta xelkê Kurdistanê de be. Konsulê Amerîka jî got ku ewê berdewam bin li ser parastina Herêma Kurdistanê.

Îro li avahiya Polîtîbüroya PDKê, Fazil Mîranî Sekreterê

re kir. Di wê hevdîtîna de, Mîranî behsa pêşhatên proseya siyasî ya Iraqê kir û wiha got: "Li cem me normalkirin û başkirina rewşa Kerkûkê girîng e."

Mîranî behsa Herêma Kurdistanê jî kir û wiha got: "Pêngav û hewlên PDKê ligel partiyên din ji bo avakirina hikûmeteke bihêz e ji

bo Herêma Kurdistanê û ew hewl û pêngav berdewam in. Herwiha PDKê berdewam e li ser gotûbêjên xwe ligel partiyên siyasî ji bo ku bighên rêkeftineke baş û guncayî."

Fazil Mîranî ragihand: "PDK di hilbijartinan de yekem bûye, lê li cem me berjewendiyên bilind ên gelê Kurdistanê û parastin û aramiya ewlehiya Herêma Kurdistanê karê herî sereke ye. Lê PDK û YNK bi nîv bi nîv (50 bi 50) hikûmetê ava nakin, ji ber ku ev sîstem di salên derbasbûyî de biser neket, lê PDK ber xwe dide dîrok û giraniya YNKê."

Ji aliyê xwe ve, Konsulê Amerîka spasiya Fazil Mîranî kir li ser vê civînê û hêvî xwest ku hikûmeta nû ya Kurdistanê bizûtirîn dem ava bibe ku di xizmeta gelê Kurdistanê de be.

Konsulê Amerîka wiha got: "Emê berdewam bin li ser hevkarî û hevahengiya di navbera Amerîka û Herêma Kurdistanê de ji bo parastina Herêma Kurdistanê bi taybetî û Iraq bi giştî." **kdp.info**

## Pompeo ligel Serok Barzanî di civînê de ye

Wezîrê derve yê Amerîkayê Mike Pompeo bi seredaneke fermî gihiştê paytexta herêma Kurdistanê Hewlêrê.



Piştî hatina xwe Pompeo ligel Serok Barzanî derbasî civînê bû û tê çaverêkirin ligel berpîrsên din ên yekem ên herêma Kurdistanê bicive.

Seredana Mike Pompeo wekî Wezîrê derve yê Amerîkayê, yekem seredana wî ya herêma Kurdistanê ye. Seredana Pompeo piştî Bexdayê hat.

Tê çaverêkirin di civînê de Serok Barzanî û Wezîrê derve yê Amerîkayê rewşa herêmê, pêwendiyên Amerîka û Kurdistanê, rewşa hukûmeta Bxedayê û hukûmeta herêma Kurdistanê gotûbêj bikin. **Nerina Azad**

## Hûrgiliyên bicihbûna hêzên Amerîkî li Kerkûkê çi ne?

Berpîrsên xweçihî yê Kerkûkê tekez dikin ku hêzên Amerîkî

wê serbazgeha K1 bike pêgeheke xwe ya stratejî. Serokê Encûmena



hatine sînorê parêzgeha Kerkûkê û li serbazgeha K1 a nêzikî wî bajarî bicih bûne. Siyasetmedarê Kurd jî dibîne, her gaveke Amerîkiyan ne ji bo berjewendiya Kurd dibê. Çend roj in dengoyê çûna hêzên Amerîkî bo serbazgeha K1 a li Kerkûkê belav bûye. Li gor hin zanyariyên en fermî, niyaza Amerîka heye ku

Parêzgeha Kerkûkê bi wekalet Rêbwar Talebanî ji K24ê re got: "Tê pêşbînîkirin guhartinek li Iraqê bi giştî bê kirin, piştî têkçûn û gendeliya siyasî ya Iraqê ku nekarîn Iraq ber bi qadekê ve bibin û dest-dirêjiya welatên herêmî di nava Iraqê de, lê hat ku Iraq nebû welatê Iraqîyan."

Serokê Lîsta Birayetî di Encû-

mena Parêzgeha Kerkûkê de Mihemed Kemal hatina hêzên Amerîkî bi gaveke baş dizane û dibîne ku vegera Amerîka bo Kerkûkê ji bo parastina wî bajarî ye. Mihemed Kemal got: "Amerîkî vegehiyan K1 û li Sîniye û Bêcî baregehên xwe danîn. Bi min baş e ku vegehiyanê ji ber ku teror di vê demê de zêde bûye û DAİŞ geş bûye û her roj gefên wan li ser Kerkûkê zêde heye.

Siyasetmedarê Kurd Mehmûd Osman jî dibîne, her gaveke Amerîkiyan ne ji bo berjewendiya Kurd e û dibêje: "Ev tevgera Amerîkî bo serbazgeha K1 ti pêwendiya wê bi siyasetê ve nîn e, tenê tevgera leşkerî ye û di bawerîya min de ti berjewendiya siyasî ya Kurd tê de nîn e." Bi sepandina dorpeça Amerîkî ya aborî li ser Îranê û behsa vekîşandina hêzên Amerîkî ji Sûriyê, girîngiya Kerkûkê zêde dike, lê wek pîrs dimîne, gavên Amerîkî dikare çi ji Kurd re bike. **Nerina Azad**

## Şam: Em bi Kurdan re dinav pêwendiyê de ne

Piştî biryara vekşîna Hêzên Amerîkayê ji Sûriye, desthilata Şamê yekem car daxûyaniyek liser pêwendiya xwe ligel Kurdan ragihand.



Cîgirê Wezîrê derve yê Sûriyê Feysel Miqdat ragihand ku, tu bijardeyek din ji derveyî pêwendiyê ligel Kurdan nîn e. Bi vî awayî desthilata Şamê da diyarkirin ku, piştî biryara vekşîna Hêzên Amerîka ji Sûriye, ligel Kurdan dinav pêwendiyê de ne.

Miqdat got ku, bi berçavgirtin a helwesta êrîşkar a Tîrkiye pêwendiyên ligel aliyên Kurdî dîsa hatine zindî kirin.

Berî hefteyekê hatibû ragihandin ku, bi navbeynkariya Rûsyayê pêwendî dinan Rêveberiya Xweser û Hukûmeta Şamê de pêk hatiye. **Nerina Azad**

## Firansayê li dijî Îranê helwesteke tund girt

Kurdistanmedia: Firansayê li dijî ceribandina mûşekên balistîk ji aliyê rejîma Îranê ve helwesteke tund girt.



Wezareta Karê Derve ya Firansayê roja Înê ji rejîma Îranê daxwaz kir da ku çalakiya mûşekî ên balistîk ku şiyana hilgirtina kumikên navîkî hene bilez ragire, û Tehranê jî di hember de helwesta Parîsê neberpîrsane da zanîn.

"Dîr mol" berdevka Wezareta Karê Derve ya Firansayê di civîna xwe ya çapemeniyê de got ku Firansa pirograma mûşekî ya Îranê wekî binpêkirina eşkere ya biryarnameya hejmar 2231 ya Konseya Ewlekariyê dizane.

Behram Qasimî berdevkê Wezareta Karê Derve ya Îranê li dijîkiryara bi axavtinên "Dîr mol" ragehand: Em çaverê dikin ku Firanse desta bikêşe ji dubarekirina îdiayên nedirust ên dijberên "Bercamê".

Qasimî di doma axavtina xwe de ragehand ku di tu beşeke biryarnameya 2231 de, Îran derheq pirograma mûşekî nehatiye astengkirin. Navbirî di demê de vê îdiayê dike ku li gora biryarnameya 2231 ya Konseya Ewlekariyê ya NY rejîma Îranê nabe berdewam be li ser vegeşandina mûşekên xwe ên ku kumikê navîkî hildigre. Ew helwesta Wezareta Karê Derve ya Firansayê li hemberî axavtinên serkomarê Îranê de bû. Hesen Rûhanî ragehandiye ku rejîma wan yê di demê de zû de wê du mûşekên berhemên navxweyî biceribîne. **kurdistanmedia.com**

## Asayişê YNK salona sînemayê girt û nehîşt filma PKKê were nîşandan!

Salona sînemaya Salim ya bajarê Silêmaniyê ji aliyê asayişa YNKê ve hat girtin. Rêveberiya sînemaya Salim ya bajarê Silêmaniyê ragihand, îro danê sibê komek çekdarên asayişa YNKê avêtin ser sînemayê û salon girtin.



Li gorî agahiyên BasNewsê, biryar bû filmek li ser jiyana endama PKKê ya bi navê Sakîne Cansiz, ku roja 9 Çileyâ 2013 li Parîsê ligel du hevalên xwe hatibû terorkirin, were nîşandan.

Par havînê jî YNKê pêşiya nîşandana filmekê li ser girtiyên PKKê li sînemaya Salim, girtibû. Tê gotin ku ev kiryarên YNKê jî di çarçoveya rêkeftina YNK û Tîrkiyê ya li dijî PKKê de ne. **Nerina Azad**

## Mesrûr Barzanî bo Wezîrê Derve yê Amerîka: Em ber rewşa Rojavayê Kurdistanê dilgiran in

Mesrûr Barzanî û Wezîrê Derve yê Amerîka Mike Pompeo civiyan û di wê hevdiînê de Mesrûr Barzanî ji bo qonaxa li piştî DAIŞê daxwaza rêkeftineke sitratejîk nû ji Amerîka kir.

hevahengiya navbera herdu aliyan, ji bo pêşgirtina li dubareserhildana gefa terorê, hatin gotûbêjirin.

Di berdeamiya civînê de Mesrûr Barzanî hevahengî û hevkarîyên di

Mesrûr Barzanî di beşeke din ji axaftinên xwe de behsa pêvajoya nû ya têkiliyên navbera Hewlêr û Bexdayê kir û anî ziman ku destûr bingeh û çavkaniya yekane ya çareserîya tevahiya kêşeyan e.

Derbarê rewşa Rojavayê Kurdistanê de jî Mesrûr Barzanî dilgiraniya xwe anî ziman û hêviya wê yekê xwest ku bi çareserîya aştiyane tevahiya eger û metirsiyên şerê wêranker, werin jinavbirin.

Di berdeamiya civînê de Wezîrê Derve yê Amerîkayê Mike Pompeo jî tekezî li ser berfiretkirina û bihêztirîna têkiliyên navbera Amerîka, Kurdistan û Iraqê kir û pêbendbûna Amerîkayê jî ya ji bo parastina ewlehiya deverê diyar kir.

Pompeo rola Kurdistanê di şerê dijî terorîstan de bi roleke bi bandor wesif kir û xwesteka welatê xwe ya bo hevahengiya dualî ya bi mebesta pêşgirtin ji serhildana metirsiyên teroroê li deverê diyar kir.

Pompeo herwiha kêfxweşiya xwe ya li hember pêşveçûnên heyî yê di têkiliyên navbera Hewlêr û Bexdayê de diyar kir û hêviya wê yekê xwest ku bilez derfeteke baş bo qonaxên avedankirin û pêşdebirina seranserî were afirandin.

Wezîrê Derve yê Amerîka herwiha hêviya serkeftinê jî ji bo Mesrûr Barzanî di serokatîkirina kabîneya nû ya hikûmeta Kurdistanê de xwest û amadebûna welatê xwe jî bo bihêztir û berfiretkirina têkilî û hevkarî û piştgirîkirina zêdetir ya Kurdistanê diyar kir.

**Nûçeyên din**



Mesrûr Barzanî behsa pêşhatên dawî yê Rojavayê Kurdistanê jî kir û got: "Em ji ber rewşa Rojavayê Kurdistanê dilgiran in."

Îro Çarşema 9.1.2019 Şewirmendê Encûmena Asayîşa Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî ligel Wezîrê Derve yê Amerîkayê Mike Pompeo û şanda pê re civiya.

Di civînê de pêşhatên dawî yê deverê, bihêztirîna têkiliyên dualî yê di navbera Kurdistan û Amerîkayê de, proseya siyasî ya li Iraqê û herwiha rêya pêşdebirina

navbera Amerîka û Kurdistanê de yê di şerê dijî terorê de bi ezmûneke serkeftî wesif kir.

Mesrûr Barzanî behsa rêkeftina jihevfmîkirinê ya Amerîka û Kurdistanê ku beriya niha ji bo şerê li dijî DAIŞê hatibû îmzekirin, kir û daxwaza Kurdistanê bi îmzekirina rêkeftineke din jihevfmîkirinê bo pêvajoyên piştî DAIŞê, di navbera Kurdistan û Amerîkayê de, nîşan da û got ku pêwîst e ev rêkeftina han warên hevkarîyên teknîkî, reformên abûrî û ewlekarî lixwe bigire.

## 'Pirsa asayî kirina rewşa Kerkûkê kirine pîrsekî siyasî'

Rêveberê baskê Kerkûkê yê PDKê Kawe Ehmed ragehand,

cîhanbîniya erebî dixwazin li bajar bicîh bikin.



pirsa asayî kirina rewşa Kerkûkê kirine pîrsekî siyasî û nêrîn û

Kawe Ehmed ji BasNewsê re ragehand: "Pirsa asayî kirina

rewşa Kerkûkê kirine pîrsekî siyasî û daxwaz heye bi rêya parêzgerê hatî sepanî Rakan Cibûrî ve li Kerkûkê berdeamiya kirina siyaseta dijî kurdan li bajar birêve biçê. Lê tevgera ku di çarçoveya hikûmeta Iraqê de bûye û ew wek karakterekî wî karî kiriye, herwaha cîhanbîniya ereb li Kerkûkê tê bicîh kirin û heta di wê çarçoveyê de kar bikin, rewşa Kerkûkê ti demekê ber bi başî ve naçe."

Herwaha got, naha proseya ereb kirina Kerkûkê bi awayek bihêz birêve biçê.

Di 16ê cotmehê ya sala 2017ê de milîsên Heşdî Şeibî, Kerkûk bi rêkeftina li gel grubeke xiyaretkar a YNKê ve dagir kirin û ji wê demê ve rewşa Kerkûkê ji hemû aliyan ve xirabe.

**BasNews**

## Wezaretê Pêşmerge daxuyaniyek belav kir

Emîndarê giştî yê wezaretê Pêşmergeyên Herêma Kurdistanê Cebâr Yawer aşkera kir, wezaretê Pêşmerge bo navçeyên Kurdistanî yê li derveyî îdareya Herêma Kurdistanê belav kir.

Di daxuyaniyê de wiha gotin: "Hin nûçe li ser navê me derbarê rêkeftinê bo vegeandina Hêzên Pêşmerge bo navçeyên Kurdistanî yê li derveyî îdareya Herêma Kurdistanê, lê ya rast heta niha ti rêkeftinek û civîneke fermî di navbera Wezaretê Pêşmerge û Wezaretê Berevaniya Iraqê nehatine pêkanîn."

Herwiha di daxuyaniyê de ev yeke jî hat gotin: "Derbarê vegeandina Hêzên Pêşmerge bo navçeyên Kurdistanî yê li derveyî îdareya Herêma Kurdistanê ti biryar niha nîn, belko tenê Wezaretê



Pêşmerge û Wezaretê Berevaniya Iraqê gehestine wê baweriyê ku, vegeandina Hêzên Pêşmerge wê tevgera terorîstan li wan navçeyan bi dawî bîne, herwiha çaverêya wê

yekê tê kirin ku, derbarê pêkanîna operasyonên hevbeş de civîn di navbera Wezaretê Pêşmerge û Wezaretê Berevaniya Iraqê bîn kirin."

**BasNews**

## Wezîrê Derve yê Amerîka: Bila her kes bizane kurd ne terorîst in

Wezîrê Derve yê Amerîka Mike Pompeo ragihand, bila her kes bizanibe ku kurd ne terorîst in.

Wezîrê Derve yê Amerîka Mike Pompeo, ku ev çend roj in li Rohhilata Navîn e, ji televîzyona Al Arabia ya Erebistanê



re li ser vekîşina hêzên Amerîkî ji Sûriyê axivî û ragihand, em ji Sûriyê derdikevin lê emê her dem li Rohhilata Navîn bibînin. Bila hevpeymanên me vê yekê bizanin.

Mike Pompeo her wiha ragihand, derketina Amerîka ji Sûriyê zîyanê nagihîne stratejiya Amerîka li dijî Îranê û şerê li dijî terorê.

Wî wezîrê Amerîkî li ser gefên Tirkîyê yê li ser kurdan jî axivî û got, helbet em fikarên Tirkîyê fam dikin lê bila her kes bizane ku kurdên Sûriyê ne terorîst in.

**BasNews**

## Mûsil - 10 gundên kurdan yê Sihêla û Zûmarê hatine avedankirin

Berpirsekî PDKê dibêje, 10 gundan kurdan li deverên Sihêla û Zûmar yê Mûsilê hatine avedankirin û beşek mezin ji xelkê wan gundan vegeeriyane gundên xwe.



Berpirsê PDKê li bajarokê Zûmar yê Mûsilê, Azad Badû ji malpera fermî ya PDKê re gotiye, piştî ku pêgeha Pêşmerge li deverên Sihêla û Zûmar bihêz bû, aramî û ewlehiya wan deveran zêdetir bû. Ji ber wê jî dest bi avedankirina wan gundên ku ji ber şer vala û wêran bibûn, hat kirin.

Azad Badû daye zanîn, ji 18 gundên kurdan li wê deverê 10 gund hatine avedankirin, çend gund jî di destê Heşda Şeibî de ne. Xelkê wan gundên ku hatine avedankirin, vegeeriyane gundên xwe.

Wî berpirsê kurd bang li Bexdayê kiriye, gundên ku ji ber şer wêran bûne nûjen bike da ku xelkê wan gundan ji kampan derkevin û vegeeriyane gundên xwe.

**BasNews**

## Hikûmeta Iraqê bo vegera Pêşmerge ya navçeyên Kurdistanî razî bûye!

Emîndarê giştî yê wezaretê Pêşmergeyên Herêma Kurdistanê Cebâr Yawer aşkera kir, wezaretê Pêşmerge û wezaretê Berevaniya Iraqê, bi awayek destpêk li ser vegera hêzên hevbeş ên Pêşmerge bo navçeyên Kurdistanê rêkeftine.

Emîndarê giştî yê wezaretê Pêşmerge Ferîq Cebâr Yawer ji BasNewsê re ragehand: "Em li benda şandeke wezaretê berevaniya Iraqê ne ku bîn. Heta civîn di navbera her du wezaretên berevaniya Iraqê û wezaretê Pêşmerge ya herêma Kurdistanê ya derbarê vegera hêzan de em bikin."

Herwaha got: "Wek rêgez her du aliyan me biryar daye û razîbûne li ser vegera proseya karê hevbeş ê ewlehiyê û leşkerî, li hemû wan navçeyên ku naha tevgera DAIŞê lê heye, ji Xaneqîn heta digehe Şingalê, ango hemû navçeyên Diyala, Selahedîn, Kerkûk, Mexmûr û Mûsilê."

Yawer aşkera kir ku hîn ti civînek pêknehatiye, lê "Emê li ser civîn bikin û piştê li ser hûrgiliyên vê babetê biaxivin."

**BasNews**

## Nêçîrvan Barzanî û Mike Pompeo li Hewlêrê civiyan

Wezîrê Derve yê Amerîkayê, Mike Pompeo li Hewlêrê ji aliyê Serokwezîrê Herêma Kurdistanê, Nêçîrvan Barzanî ve hate pêşwazîkirin.



Îro Çarşembî 9ê Çileyay 2019an, Wezîrê Derve yê Amerîkayê, Mike Pompeo bi rêya Balafirxaneyay Navdewletiyay Hewlêrê gihîştê Herêma Kurdistanê.

Mike Pompeo û şandeya pê re piştî hevdiştina bi Serok Mesûd Barzanî, li bajarê Hewlêrê ji aliyê Serokwezîrê Herêma Kurdistanê, Nêçîrvan Barzanî ve hate pêşwazîkirin û civîna navbera herdu aliyay dest pê kir.

Wezîrê Derve yê Amerîkayê di berdewamiya serdana xwe ya bo Herêma Kurdistanê de, biryar e li gel Şewirmendê Encûmena Asayîşa Herêma Kurdistanê, Mesrûr Barzanî jî hevdiştinê bike.

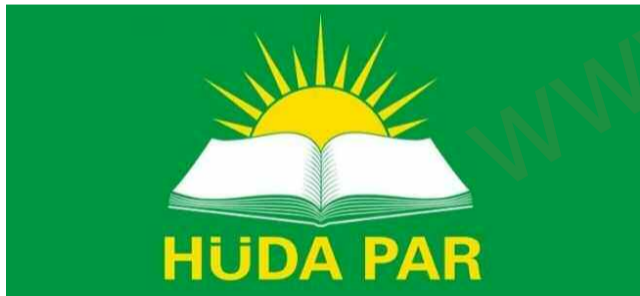
Serokwezîrê Herêma Kurdistanê kêfxweşiya xwe bi pêşwazîkirina li Wezîrê Derve yê Amerîkayê li Hewlêrê nîşan daye û ragihandiyê: "Me civîneke berhemdar encam da."

Nêçîrvan Barzanî li ser twîtera xwe herwiha gotiyê: "Me civîneke berhemdar li gel Mike Pompeo encam da û me gotûbêj li ser bêtir bihêzkirina pêwendiyên du alî û guhertinên herî dawîn ên navçeyê kir." **Nerina Azad**

## HUDA-PAR beşdarê hilbijartinan nabe

Partiya Doza Azad (HUDA-PAR) beşdarî hilbijartinên şaredariyan ên Tirkiyê ên 31 Adarê nabe.

Cigîrê Serokê Partiya Doza Azad HUDAPARê Mah-



mut Şahîn eşkere kir ku ew dixwazin xwe ji bo hilbijartinên piştî hilbijartinên 31ê Adarê bi awayekî baştir û çalaktir amade bikin. Beşdarbûna hilbijartinên şaredariyan dê bandoreke neyînî li ser aboriya partiya wan bike. Ew ê ji bo hilbijartinên din xebat û amedekariyan bikin û beşdarî hilbijartinên 31ê Adarê nabin. Mahmut Şahîn bal kişand li ser wê yekê ku biryara wan ne baykotkirina hilbijartinan e. tenê ew beşdarî hilbijartinan nabin.

Partiya Doza Azad HUDA-PAR partiyekê îslamî ye û piraniya dengdêrên wê Kurd in. **Nerina Azad**

## Tirkiye: Kesên bê navnîşan dê nikaribin deng bidin

Konseya Hilbijartinên Bilind a Tirkiyê bi daxûyaniyekê da zanîn: Her welaî yê, ku di roja hilbijartinan de navnîşana xwe nebe, dê nikaribe dengê xwe bikarbîn e. Ev biryar, a ku Konseya Bilind a Hilbijartinan derxistiyê herî zêde dê bandore li ser dengdêrên Kurd bike, ku piranî dengê xwe didin HDPê.

Ligor daxûyaniya Konseya Bilind a Hilbijartinan, her welaîyek ku roja hilbijartinan di devera û nîşana xwe de nebe, dê nikaribe deng bikar bîn e. Piştî vê daxûyaniyê, rayadarên HDPê û derdorên din ên Opozîsyonê rexneyên tund li Konseya Bilind a Hilbijartinan dikin.

Opozîsyon dide zanîn: Hikûmet dixwaze dengên bi milyonan mirovan, ku ji ber şer li bakur koçber bûn e, asteng bike. **kurdistan24.net**

## Barzanî çima û çawa bi serdikevin?

Em dibînin û şahîdin wê yekê ne ku bi qasî dagirkeran hin kurdên xwe firoş, tê dikoşin ku Barzaniyan tîk bibin. Helwest, biryar û kiryarên wan li ser vî asayî ye. Ev asayî jî ji teref dagirkeran hatiye lêkirin.

Di her ketinekê de serketin û di her serketinê de jî destketin tune be, ew serketin dibe wendakirina herî mezin. Lewra jî ji roja Barzaniya dest avêtin çekan û xwestin ji bona me kurdan, Kurdistanê azad, demokrat û serbixwe damezrînin, her ku diketin, rabûna wan ji berê bi qawetir û bi hêztir dibû.

Piştî wê xencera jahrîn ya cot-meha sala 2017an li piştta wan bi destê kurdên xaîn, ket. Gelekî êşiyay bi wê xencerê ne tenê Barzaniyan her weha tevayiya kurdên neteweprest wendakirin, lê tîk neçûn.

Piştî xencerê dîsa Barzaniya rêya xwe şaşnekirin, bi hilmeke fireh, bi aqilekî neteweyî, bi helwestên gelemperî rabûn û îro ji her demê bêtir bi serketin.

Ez weha bawerim ev ê bibe wendakirina ango ketina wan ya talî. Ji ber ku rêya tekoşîna azadiya welatekî, demeke dûr û dirêj digire. Heta ku mirov dewleta xwe ya serbixwe ragihîne, gelek bedelan jî dide.

Lê em dibînin Barzaniyan hemî pêwîstiyên ji bona dewleta kurdî a serbixwe ragihîne, tamam kirine û niha jî ji bona kurdan bikin xwedan dewlet tîdikoşin. Tekoşîna wan ya niha ne çek e, ew dem derbas bûye. Bi dîplomasiya navneteweyî, bi hevdiştinên rêberên dewletan, bi hatina desthilat û rêvebirên dewletên mezin ya Kurdistanê. Em vê yekê pîzelal û eşkere dibînin ku êdî wê Kurdistanê serbixwe bê ragihandinê...

Lewra jî Barzanî êdî bi tevgerên xwe yê demokratîk, bi helwestin xwe yê neteweyî, bi biryarên xwe yê ji bona dewleta kurdî, ketina qada navneteweyî û li gor şert û mercên niha tîdikoşin ku ji bona me dewleta kurdî ragihînin.

Li hember tekoşîna û tevgerên Barzaniyan dagirkerên me jî vala nesekinîne, her ew jî di nava hewldana dene ku mesela kurd û Kurdistanê bi tamamî tîk bibin û ji holê rakin. Vê jî di rakirina ango di tunekirina Barzaniyan de dibînin.

Ji hola rakirina Barzaniyan û kurdan êdî ne tîstekî hêsa ye. Lewra jî dagirkerên me niha giranî daye wê yekê ku kurdan bi destê kurdan tîk bibin. Ji xwe bi salan ew vê yekê jî dikin. Lê ne berê û ne jî niha bi sermeketina û dê bi sermeketin.

Bi ser nakevin ji ber ku rêvebirên

başûrê Kurdistanê Barzanî ne û li ser xet û rêbaza Barzaniyên mezin in. Neteweyî difikirin. Çi dema rêvebirên



welatekî neteweyî fikirin aha wê rojekê ew millet bibe xwedî dewleta xwe jî.

Ji ber neteweyîne û li gor vê helwestên xwe danîna loma jî tîkçûna wan zehmet e. Dema rêvebiriya miletekî li gor destûr û bernamêyekê tevgeriya, neteweyî fikirî û bi gelemberî helwest danî ew êdî nakevin.

Em dibînin û şahîdin wê yekê ne ku bi qasî dagirkeran hin kurdên xwe firoş, tê dikoşin ku Barzaniyan tîk bibin. Helwest, biryar û kiryarên wan li ser vî asayî ye. Ev asayî jî ji teref dagirkeran hatiye lêkirin.

Lewra ez dibêjim; dive êdî li başûrê Kurdistanê mesela avakirina hukumeta nû. Zûtirîn demê pêk bê. Ev çiqasî zû pêk were, ew ê di berjewendiya kurdan û Barzaniyan de be.

Gelê me yê başûrê Kurdistanê ev heq dane PDK û dive PDK jî vî heqê xwe bi kar bîne û zêde wextê wenda neke. Wendakirina wextê, wendakirina Kurdistanê serbixwe ye. Em baş dizanin ku şert û mercên îro başûrê Kurdistanê têde dijî ne weha rehet e. Lê em vê yekê jî dizanin ku îro şansa wan ji her demê bêtir çê bûye ku hukumeta xwe damezrînin û piştî wê jî xeyala kurdan ya dewleteke serbixwe ragihînin, heye.

Hemî kurd li benda vê yekê ne ku bi devê serok Mesud Barzanî wî dengê xweş ê ragihandina serxwebûnê bibihîzîn.

Ji bona bihîştina wî dengê xweş jî dive PDK hukumeta xwe damezrîne. Dereng ma û divê dereng nemîne. Bi damezrandina hukumeta nû de gelê me dixwazin weke serokkomerekî ciwan, zana, jêhatî û xwedî dîtin û dîplomasiyê berfireh rêzdar Nêçîrvan Barzanî bînin.

Her weha gelê me ê başûrê Kurdistanê dixwazin weke serokwezîr jî

rêzdar Mesur Barzanî yê kêrhatî, xwedî tecrubeyên parastineke mezin, bi zanîn û tîgihîştina xwe û li

gel serokkomarê Kurdistanê ê nû, di qada navneteweyî de Kurdistanê bixin qada herî jor. Û dive van herdu rêzdaran tim jî nerîn û dîtinên serok Mesud Barzanî ji xwe re bikin rehber...

Ev herdu rêzdarana bi zanîn xwe, bi hezkirin û ciwanîyên xwe dikarin gelek guherînên mezin bikin. Ji ber bi hebûna wan, bi rêvebiriya wan kurd dê qezenc bikin. Ev herdu rêzdarana ji teref gelek dewletên din jî tîne nasîn, hezkirin û qebûlkirin.

Niha berê hemî başî û qenciyan berbi Barzaniyan ve ye. Ji ber ku hate zanîn, dîtin û bihîştin ku tenha yê bikaribin Kurdistanê serbixwe li ser asayî neteweyî damezrînin ew bi xwe ne.

Bi damezrandina dewleta serbixwe jî wê hemî problemên heyî û mesela welatfiroşan jî hal dibe. Ev jî bi rêya hukumeta Kurdistanê û bi derxistina qanûnên nû. Û bi rêya wan qanûna na herkesên xaîn, xwe firoş û welat firoş bêne darizandin.

Sûç û gunehên kê çibe divê li gor qanûnên hukumeta nû û ya navneteweyî cezayên xwe bibînin. Heta ku xaîn û xwe firoş cezayên xwe nebînin wê her hespê xwe yê emê wan ji teref dagirkeran de ye, bidin bezê.



**B u b e E s e r**

## Firokeyên Îsraîlê bi mûşekan êrîşî derdora Şamê kir

Firokeyên şer ên Îsraîlî komgehên hêzên Îranî û Hizbulaha Libnanî li derdora Firokxaneyay Navdewletî ya Şamê û gundewarê başûrê Şamê bombebaran kirin.

Rewangeha Sûrî ya Mafên belav kir, derengê şeva bûrî komgehên hêzên Îranî û Hizbulaha Libnanî yê li derdora Firokxaneyay Navdewletî ya Şamê û bajarokê Kiswe yê li başûrê Şamê ji aliyê firokeyên Îsraîlî bi mûşekan hatin bombebarankirin û jinavbirin.

Ji aliyekî din ve, artêşa Sûriyê ragihand, şeva bûrî demjimêr 23:15 firokeyên Îsraîlî êrîşî derdora Şamê kir û sistema wê ya berevaniyê karîn hejmarek ji mûşekên



Îsraîlî bîne xwarê. Firokeyên Îsraîlê her demekê êrîşên wiha di hundirê Sûriyê de pêk tîne û dibêje ew pêgehên hêzên Îranî û

Hizbulaha Libnanî armanc digire. Herî dawî roja 25ê meha bûrî dîsa pêgehên li derdora Şamê bombebaran kiribû. **kurdistan24.net**

## LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

## Aa



av

Ev çîye? Ev **ave**.  
Bu nêdir? Bu sudur.  
Что это? Это вода.  
What is it? It is water.



diran

Ev çîye? Ev **dirane**.  
Bu nêdir? Bu dişdir.  
Что это? Это зуб.  
What is it? It is a tooth.



agir

Ev çîye? Ev **agire**.  
Bu nêdir? Bu oddur.  
Что это? Это огонь..  
What is it? It is fire.



mar

Ev çîye? Ev **mare**.  
Bu nêdir? Bu ilandır.  
Что это? Это змея..  
What is it? It is a snake.

## Bb



bizin

Ev çîye? Ev **bizine**.  
Bu nêdir? Bu keçidir.  
Что это? Это коза.  
What is it? It is goat.



balon

Ev çîye? Ev **balone**.  
Bu nêdir? Bu şardır.  
Что это? Это шар.  
What is it? It is a balon.



bacan

Ev çîye? Ev **bacane**.  
Bu nêdir? Bu pomidordur.  
Что это? Это помидор.  
What is it? It is a tomato.



otomobil

Ev çîye? Ev **otomobile**.  
Bu nêdir? Bu maşındır.  
Что это? Это машина.  
What is it? It is a car.

## Cc



taC

Ev çîye? Ev **taCe**.  
Bu nêdir? Bu tacdır.  
Что это? Это корона.  
What is it? It is a crown.



canî

Ev çîye? Ev **Canie**.  
Bu nêdir? Bu daydır.  
Что это? Это жеребенок.  
What is it? It is a horse.



cûcîk

Ev çîye# Ev **cûcike**.  
Bu nêdir? Bu cücədir.  
Что это? Это цыплёнок.  
What is it? It is a chicken.



finCan

Ev çîye# Ev **finCane**.  
Bu nêdir? Bu fincandır.  
Что это? Это чашка.  
What is it? It is a cup.

## Çç



çav

Ev çîye? Ev **çave**.  
Bu nêdir? Bu gözdür.  
Что это? Это глаз.  
What is it? It is an eye.



çêlek

Ev çîye? Ev **çêleke**.  
Bu nêdir? Bu inəkdir.  
Что это? Это корова.  
What is it? It is cow.



çaynîk

Ev çîye? Ev **çaynîke**.  
Bu nêdir? Bu çaynikdır.  
Что это? Это чайник.  
What is it? It is a teapol.



çakûç

Ev çîye? Ev **çakûçe**.  
Bu nêdir? Bu çəkicdir.  
Что это? Это молоток.  
What is it? It is hammer.

## Dd



defter

Ev çîye? Ev **deftere**.  
Bu nêdir? Bu dəftərdır.  
Что это? Это тетрадь.  
What is it? It is a copybook.



dar

Ev çîye? Ev **dare**.  
Bu nêdir? Bu ağacdır.  
Что это? Это дерево.  
What is it? It is a tree.



dest

Ev çîye? Ev **deste**.  
Bu nêdir? Bu əldır.  
Что это? Это ладонь.  
What is it? It is a hand.



dil

Ev çîye? Ev **dile**.  
Bu nêdir? Bu ürəkdir.  
Что это? Это сердце.  
What is it? It is a heart.

## Ee



belg

Ev çîye? Ev **belge**.  
Bu nêdir? Bu yarpaqdır.  
Что это? Это лист.  
What is it? It is a leaf.



elok

Ev çîye? Ev **eloke**.  
Bu nêdir? Bu hinduşqadır.  
Что это? Это индюк.  
What is it? It is a turkey.



ker

Ev çîye? Ev **kere**.  
Bu nêdir? Bu ulaqdır.  
Что это? Это осёл.  
What is it? It is a donkey.



zebeş

Ev çîye? Ev **zebeşe**.  
Bu nêdir? Bu qarpozdır.  
Что это? Это арбуз..  
What is it? It is a water melon.

## Êê



êleg

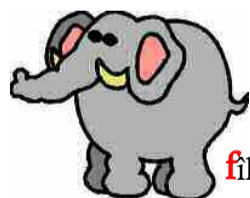
Ev çîye? Ev **êlege**.  
Bu nêdir? Bu jiletđır.  
Что это? Это жилет.  
What is it? It is a jumper.



hêk

Ev çîye? Ev **hêke**.  
Bu nêdir? Bu yumurtadır.  
Что это? Это яйцо.  
What is it? It is an egg.

## Ff



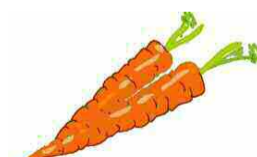
fîl

Ev çîye? Ev **file**.  
Bu nêdir? Bu fildir.  
Что это? Это слон.  
What is it? It is an elefoant.



fîrok

Ev çîye? Ev **firoke**.  
Bu nêdir? Bu təyyarəđır.  
Что это? Это самолёт.  
What is it? It is a plane.



gizêr

Ev çîye? Ev **gizêre**.  
Bu nêdir? Bu kökdür.  
Что это? Это морковь.  
What is it? It is a carot.



gêzî

Ev çîye? Ev **gêziye**.  
Bu nêdir? Bu süpürgəđır.  
Что это? Это веник.  
What is it? It is a broom.



pê

Ev çîye? Ev **pêye**.  
Bu nêdir? Bu ayaqdır.  
Что это? Это пятка.  
What is it? It is a heel.



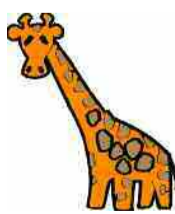
kêr

Ev çîye? Ev **kêre**.  
Bu nêdir? Bu bıçaqdır.  
Что это? Это нож.  
What is it? It is a knife.



fînd

Ev çîye? Ev **fînde**.  
Bu nêdir? Bu şamdır.  
Что это? Это свеча.  
What is it? It is a candle.



zerafe

Ev çîye? Ev **zerafeye**.  
Bu nêdir? Bu zürafəđır.  
Что это? Это жираф.  
What is it? It is a giraffe.



gore

Ev çîye? Ev **goreye**.  
Bu nêdir? Bu corabdır.  
Что это? Это носки.  
What is it? It is a stocking.

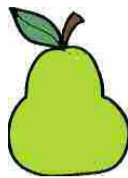


guh

Ev çîye? Ev **guhe**.  
Bu nêdir? Bu qulaqdır.  
Что это? Это ухо..  
What is it? It is an ear.

## LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Hh



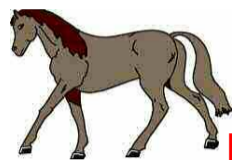
hirmê

Ev çîye? Ev hirmêye.  
Bu nêdir? Bu armuddur.  
Что это? Это груша.  
What is it? It is a pear.



hirç

Ev çîye? Ev hirçe.  
Bu nêdir? Bu ayıdır.  
Что это? Это медведь.  
What is it? It is a bear.



hesp

Ev çîye? Ev hespe.  
Bu nêdir? Bu atdır.  
Что это? Это лошадь.  
What is it? It is a horse.

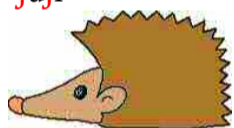


hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.  
Bu nêdir? Bu dævêdir.  
Что это? Это верблюд.  
What is it? It is a camel.

Jj

jûjî



Ev çîye? Ev jûjîye.  
Bu nêdir? Bu kirpidir.  
Что это? Это ёжик.  
What is it? It is a hedgehog.



roj

Ev çîye? Ev roje.  
Bu nêdir? Bu günêşdir.  
Что это? Это солнце.  
What is it? It is the sun.



rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.  
Bu nêdir? Bu qezetdir.  
Что это? Это газета.  
What is it? It is a newspaper.



kevjal

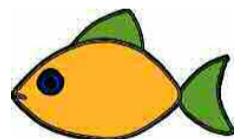
Ev çîye? Ev kevjale.  
Bu nêdir? Bu xêrçengdir.  
Что это? Это краб.  
What is it? It is a crayfish.

Mm



mûz

Ev çîye? Ev mûze.  
Bu nêdir? Bu banandır.  
Что это? Это банан.  
What is it? It is a banana.



masî

Ev çîye? Ev masîye.  
Bu nêdir? Bu balıqdir.  
Что это? Это рыба.  
What is it? It is fish.



gamêş

Ev çîye? Ev gamêşe.  
Bu nêdir? Bu samışdır.  
Что это? Это буйвол.  
What is it? It is a buffalo.



meymûn

Ev çîye? Ev meymûne.  
Bu nêdir? Bu meymundur.  
Что это? Это обезьяна.  
What is it? It is a monkey.

li



dil

Ev çîye? Ev dile.  
Bu nêdir? Bu ürêkdir.  
Что это? Это сердце.  
What is it? It is a heart.



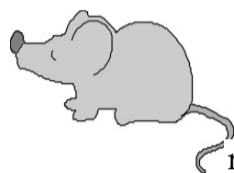
lepik

Ev çîye? Ev lepîke.  
Bu nêdir? Bu êlcêkdir.  
Что это? Это перчатки.  
What is it? It is gloves.



ling

Ev çîye? Ev linge.  
Bu nêdir? Bu qıçdır.  
Что это? Это нога.  
What is it? It is a leg.



mişk

Ev çîye? Ev mişke.  
Bu nêdir? Bu siçandır.  
Что это? Это мышь.  
What is it? It is a mouse.

îi



dîk

Ev çîye? Ev dîke.  
Bu nêdir? Bu xoruzdur.  
Что это? Это петух.  
What is it? It is a cock.



îsot

Ev çîye? Ev îsote.  
Bu nêdir? Bu bibardır.  
Что это? Это перец.  
What is it? It is a pepper.



gustîl

Ev çîye? Ev gustîle.  
Bu nêdir? Bu üzükdür.  
Что это? Это кольцо.  
What is it? It is a ring.



keştî

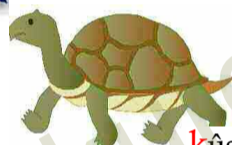
Ev çîye? Ev keştîye.  
Bu nêdir? Bu gêmîdir.  
Что это? Это пароход.  
What is it? It is a ship.

Kk



birek

Ev çîye? Ev bireke.  
Bu nêdir? Bu mişardır.  
Что это? Это пила.  
What is it? It is a saw.



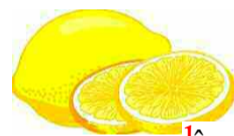
kûsî

Ev çîye? Ev kûsîye.  
Bu nêdir? Bu bağadır.  
Что это? Это черепаха.  
What is it? It is a tortoise.



lêv

Ev çîye? Ev lêve.  
Bu nêdir? Bu dodaqdir.  
Что это? Это губы.  
What is it? It is a lip.



lîmon

Ev çîye? Ev lîmone.  
Bu nêdir? Bu limondur.  
Что это? Это лимон.  
What is it? It is a lemon.



rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.  
Bu nêdir? Bu qezetdir.  
Что это? Это газета.  
What is it? It is a newspaper.



kevjal

Ev çîye? Ev kevjale.  
Bu nêdir? Bu xêrçengdir.  
Что это? Это краб.  
What is it? It is a crayfish.



kund

Ev çîye? Ev kunde.  
Bu nêdir? Bu bayquşdur.  
Что это? Это сова.  
What is it? It is an owl.



kevçî

Ev çîye? Ev kevçîye.  
Bu nêdir? Bu qaşqıdır.  
Что это? Это ложка.  
What is it? It is a spoon.



xezal

Ev çîye? Ev xezale.  
Bu nêdir? Bu ceyrandır.  
Что это? Это джейран.  
What is it? It is a deer.



kûlî

Ev çîye? Ev kûlîye.  
Bu nêdir? Bu çeyirtkêdir.  
Что это? Это саранча.  
What is it? It is a grasshopper.

Nn



nan

Ev çîye? Ev nane.  
Bu nêdir? Bu çörêkdir.  
Что это? Это хлеб.  
What is it? It is bread.



trên

Ev çîye? Ev trêne.  
Bu nêdir? Bu qatardır.  
Что это? Это поезд.  
What is it? It is a train.



ode

Ev çîye? Ev Odeye.  
Bu nêdir? Bu otaqdir.  
Что это? Это комната.  
What is it? It is a room.



otobûs

Ev çîye? Ev Otobûse.  
Bu nêdir? Bu avtobusdur.  
Что это? Это автобус.  
What is it? It is a bus.



hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.  
Bu nêdir? Bu zerrêbindir.  
Что это? Это лупа.  
What is it? It is a magnifying-glass.



reng

Ev çîye? Ev reñge.  
Bu nêdir? Bu boyadır.  
Что это? Это краска.  
What is it? It is a colour.



sol

Ev çîye? Ev sOle.  
Bu nêdir? Bu ayaqqabıdır.  
Что это? Это обувь.  
What is it? It is a shoe.

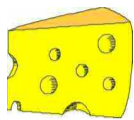


top

Ev çîye? Ev tOpe.  
Bu nêdir? Bu topdur.  
Что это? Это мяч.  
What is it? It is a ball.

## LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp



penîr

Ev çîye? Ev penîre.  
Bu nêdir? Bu pendirdir.  
Что это? Это сыр.  
What is it? It is a cheese.



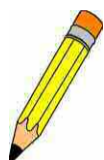
pîvaz

Ev çîye? Ev pîvaze.  
Bu nêdir? Bu soğandır.  
Что это? Это лук.  
What is it? It is an onion.



perçemek

Ev çîye? Ev perçemeke.  
Bu nêdir? Bu yarasadır.  
Что это? Это летучая мышь.  
What is it? It is a bat.



pênûs

Ev çîye? Ev pênûse.  
Bu nêdir? Bu qələmdir.  
Что это? Это карандаш.  
What is it? It is a pencil.

Qq

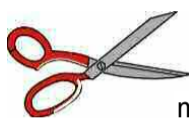


beq

Ev çîye? Ev beqe.  
Bu nêdir? Bu qurbağadır.  
Что это? Это лягушка.  
What is it? It is a frog.



Ev çîye? Ev qaze.  
Bu nêdir? Bu qazdır.  
Что это? Это гусь.  
What is it? It is a goose.



meqes

Ev çîye? Ev meqese.  
Bu nêdir? Bu qayçıdır.  
Что это? Это ножницы.  
What is it? It is a scissors.



portqal

Ev çîye? Ev portqale.  
Bu nêdir? Bu portağaldır.  
Что это? Это апельсин.  
What is it? It is an orange.

Rr



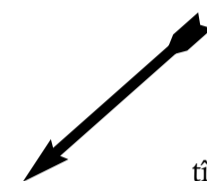
şêr

Ev çîye? Ev şêre.  
Bu nêdir? Bu şirdir.  
Что это? Это лев.  
What is it? It is a lion.



kêwrîşk

Ev çîye? Ev kêwrîške.  
Bu nêdir? Bu dovşandır.  
Что это? Это заяц.  
What is it? It is a rabbit.



tîr

Ev çîye? Ev tîre.  
Bu nêdir? Bu oxdur.  
Что это? Это стрела.  
What is it? It is an arrow.



rovî

Ev çîye? Ev rovîye.  
Bu nêdir? Bu tülküdür.  
Что это? Это лиса.  
What is it? It is a fox.

Ss



sêv

Ev çîye? Ev sêve.  
Bu nêdir? Bu almadır.  
Что это? Это яблоко.  
What is it? It is an apple.



stêrk

Ev çîye? Ev stêrke.  
Bu nêdir? Bu ulduzdur.  
Что это? Это звезды.  
What is it? It is a star.



se

Ev çîye? Ev seye.  
Bu nêdir? Bu itdir.  
Что это? Это собака.  
What is it? It is a dog.



sêvik

Ev çîye? Ev sêvike.  
Bu nêdir? Bu kartofdur.  
Что это? Это картофель.  
What is it? It is a potato.

Şş



şûr

Ev çîye? Ev şûre.  
Bu nêdir? Bu qilıncdır.  
Что это? Это меч.  
What is it? It is a sword.



şeh

Ev çîye? Ev şeye.  
Bu nêdir? Bu daraqdır.  
Что это? Это гребешок.  
What is it? It is a comb.



şîr

Ev çîye? Ev şîre.  
Bu nêdir? Bu süddür.  
Что это? Это молоко.  
What is it? It is a milk.



şûşe

Ev çîye? Ev şûşeye.  
Bu nêdir? Bu şüşədir.  
Что это? Это стекло.  
What is it? It is a glasses.

Tt



tîr

Ev çîye? Ev tîriye.  
Bu nêdir? Bu üzümdür.  
Что это? Это виноград.  
What is it? It is a grape.



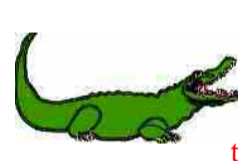
tûtî

Ev çîye? Ev tûtîye.  
Bu nêdir? Bu tutuqşudur.  
Что это? Это попугай.  
What is it? It is a parrot.



pirtûk

Ev çîye? Ev pirtûke.  
Bu nêdir? Bu kitabdır.  
Что это? Это книга.  
What is it? It is a book.



tîmsah

Ev çîye? Ev tîmsahe.  
Bu nêdir? Bu timsahdır.  
Что это? Это крокодил.  
What is it? It is a crocodile.

Uu



utî

Ev çîye? Ev utîye.  
Bu nêdir? Bu ütüdür.  
Что это? Это утюг.  
What is it? It is an iron.



guh

Ev çîye? Ev guhe.  
Bu nêdir? Bu qulaqdır.  
Что это? Это ухо.  
What is it? It is an ear.

Ûû



bilûr

Ev çîye? Ev bilûre.  
Bu nêdir? Bu tütəkdir.  
Что это? Это свирель.  
What is it? It is a pipe.



brûsk

Ev çîye? Ev brûske.  
Bu nêdir? Bu ildırımđır.  
Что это? Это молния.  
What is it? It is a lightning.

Vv



çav

Ev çîye? Ev çave.  
Bu nêdir? Bu gözđür.  
Что это? Это глаз.  
What is it? It is an eye.



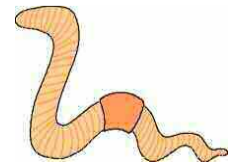
keVok

Ev çîye? Ev keVoke.  
Bu nêdir? Bu göyərçindir.  
Что это? Это голубь.  
What is it? It is a pigeon.



gul

Ev çîye? Ev gule.  
Bu nêdir? Bu güldür.  
Что это? Это цветы.  
What is it? It is a flower.



kurm

Ev çîye? Ev kurme.  
Bu nêdir? Bu qurđđur.  
Что это? Это червяк.  
What is it? It is a worm.



çûk

Ev çîye? Ev çûke.  
Bu nêdir? Bu quşđur.  
Что это? Это птица.  
What is it? It is a sparrow.



dupişk

Ev çîye? Ev dupişke.  
Bu nêdir? Bu əqrəbđir.  
Что это? Это скорпион.  
What is it? It is a scorpion.



biVir

Ev çîye? Ev biVire.  
Bu nêdir? Bu baltadır.  
Что это? Это топор.  
What is it? It is an axe.



berçavik

Ev çîye? Ev berçavike.  
Bu nêdir? Bu eynəkdir.  
Что это? Это очки.  
What is it? It is glasses.



# LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

## Ww



w erdek



wêne

Ev çîye? Ev werdeke.  
Bu nêdir? Bu ökdêkdir.  
Что это? Это утка  
What is it? It is a duck.

Ev çîye? Ev wêneye.  
Bu nêdir? Bu şekildir.  
Что это? Это картина  
What is it? It is a map.



ew r

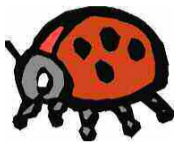


kew

Ev çîye? Ev ewre.  
Bu nêdir? Bu buluddur.  
Что это? Это туча.  
What is it? It is a cloud.

Ev çîye? Ev kewe.  
Bu nêdir? Bu kèklikdir.  
Что это? Это цесарка  
What is it? It is a partridge.

## Xx



xalxalok



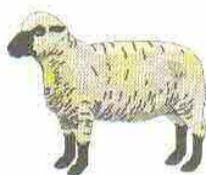
xanî

Ev çîye? Ev xalxaloke.  
Bu nêdir? Bu arabüzendir.  
Что это?  
Это божья коровка.  
What is it? It is a lady-bird.

Ev çîye? Ev xaniye.  
Bu nêdir? Bu evdir.  
Что это? Это дом.  
What is it? It is a home.



xaç



berx

Ev çîye? Ev xaç e.  
Bu nêdir? Bu xaçdır.  
Что это? Это крест.  
What is it? It is a cross.

Ev çîye? Ev berxe.  
Bu nêdir? Bu quzudur.  
Что это? Это баран.  
What is it? It is a sheep.

## Yy



xîyar



heyve

Ev çîye? Ev xiyare.  
Bu nêdir? Bu xiyardır.  
Что это? Это огурец.  
What is it?  
It is a cucumber.

Ev çîye? Ev heyve.  
Bu nêdir? Bu aydır.  
Что это? Это луна.  
What is it? It is a moon.



yek

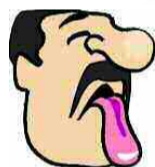


çiya

Ev çîye? Ev yeke.  
Bu nêdir? Bu birdir.  
Что это? Это единица.  
What is it? It is a one.

Ev çîye? Ev çiyaye.  
Bu nêdir? Bu dağdır.  
Что это? Это горы.  
What is it? It is a mountain.

## Zz



ziman



zengil

Ev çîye? Ev zimane.  
Bu nêdir? Bu dildir.  
Что это? Это язык.  
What is it? It is a tongue.

Ev çîye? Ev zengile.  
Bu nêdir? Bu zəngdir.  
Что это? Это звонок.  
What is it? It is a bell.



zerik



derzi

Ev çîye? Ev zerike.  
Bu nêdir? Bu vedrêdir.  
Что это? Это ведро.  
What is it? It is a bucket.

Ev çîye? Ev derziye.  
Bu nêdir? Bu iynêdir.  
Что это? Это игла.  
What is it? It is a needle.

## ALFABÊ

N b/s	KURDÎ		Azerî
	ya bi tîpên latînî	ya bi tîpên kirîlî	Latînî
1	Aa	Aa	Aa
2	Bb	Бб	Bb
3	Cc	Цц	Cc
4	Çç	Чч	Çç
5	Dd	Дд	Dd
6	Êê	Ee	Ee
7	Ee	Яя	Əə
8	Ff	Фф	Ff
9	Gg	Гг	Gg
10	Hh	Нн	Hh
11	Îî	Ии	Ii
12	Ii	Ьь	İi
13	Jj	Жж	Jj
14	Kk	Кк	Kk
15	Ll	Лл	Ll
16	Mm	Мм	Mm
17	Nn	Нн	Nn
18	Oo	Оо	Oo
19	Pp	Пп	Pp
20	Qq	Qq	-
21	Rr	Рр	Rr
22	Ss	Сс	Ss
23	Şş	Шш	Şş
24	Tt	Тт	Tt
25	Ûû	Уу	Uu
26	Uu	Юю	Üü
27	Vv	Вв	Vv
28	Ww	Ww	-
29	Xx	Хх	Xx
30	Yy	Йй	Yy
31	Zz	Зз	Zz

## DIKARÎ BIXWÎNÎ

1	Artêş, armanc, av, agir, azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bazîd, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cûdî, cêr, ceş, Declê, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, çil,
5	Dayîk, dewr, dar, dest, Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êlnûr, êvar, êzing, êş, êlek, Êldar,
7	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ferat, frtone, Fariz, fil, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gerîlla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hewlêr, havîn, hirç hêsir, hewar, havîn, hurmê, hesp
11	Îsal, îni, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Kirin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jêr, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerkuk, Kerem, kelem
15	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lêyla, lazim, lempe, lîmon
16	Mîdîa, merd, mêr, mêvan, masî, meş, Mîsir,
17	Nan, nêrî, nig, Nîva, neví, ner, nav, nas, hinar, Hesên,
18	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Quling, qawe, qîr, qelem, qaîş, qat, qeysî, Qasim, qesir, qend
21	Ro, Rostem, zer, ber, gerîlla, reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şoreş, şev, şe, şene, şêr, şûr, şapik, şalik, şirîn, sekir, şewaq
24	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tîfing, top,
25	Kûr û dûr, pênuş, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Gul, sur, dudû, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî, vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	War, welat, Weçîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xelîf, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

### Трамп "не позволит Турции убить курдов"



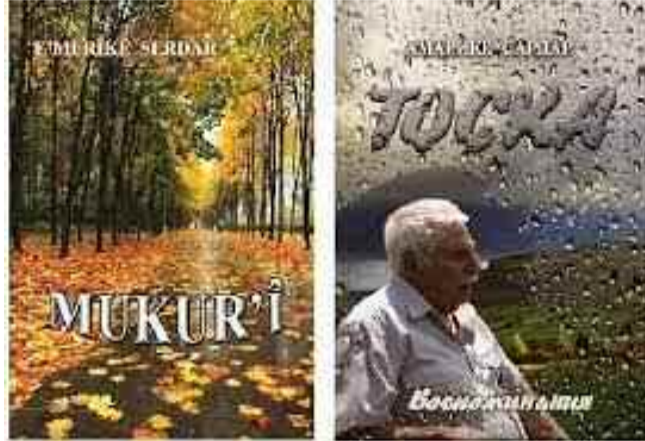
Соединенные Штаты сохраняют свою позицию по защите курдов даже после того, как они покинут Сирию, и требуют от Турции гарантии безопасности союзников Вашингтона в Сирии, заявил советник по национальной безопасности Джон Болтон.

"Мы не думаем, что турки должны предпринимать военные действия, которые как минимум не полностью скоординированы и не согласованы с Соединенными Штатами, чтобы они, как минимум, не подвергали опасности наши войска, но также и соответствовали требованию президента не подвергать опасности оппозиционные силы Сирии, которые воевали с нами", - заявил Болтон во время визита в Израиль, подчеркнув, что президент Дональд Трамп сказал ему, что "не позволит Турции убить курдов".

После Израиля, 7 января, Болтон планирует посетить Турцию, где он, как ожидается, встретится с президентом Турции Реджепом Тайипом Эрдоганом.

## Книга воспоминаний Амарики Сардара теперь и в электронном варианте

Как уже сообщалось ранее, в 2018 году в Ереване вышла в свет книга курдского писателя и журналиста, литературного критика и общественного деятеля АМАРИКЕ САРДАРА под названием "Тоска". Это перевод на русский воспоминаний А.Сардара,



которые вышли в свет в Армении в 2014 году на курдском языке и называются "Mukur'i". Перевод выполнила дочь писателя Нура САРДАРЯН (Нура Амарик).

Поскольку в обоих случаях типографский тираж был ограничен (всего по 300 экземпляров), а возможности распространения печатного издания не столь велики, оба электронных варианта загружены на персональный сайт писателя в раздел "Книги" и теперь находятся в открытом доступе.

Желающие прочитать воспоминания Амарики Сардара могут перейти по следующим ссылкам:

<http://kurd.amarikesardar.com/naverok-mukur-i-2014.html> - на курдском языке,

<http://amarikesardar.com/?p=3061> - на русском языке.

[kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Турция подготовила план военной операции против курдов в северных районах Сирии

Анкара активно готовится к осуществлению операции по очистке от курдов из Партии демократического союза (ПДС) сирийского района Манбиджа и районов Сирии к востоку от реки Евфрат, заявил в пятницу министр национальной обороны Турции Хулуси Акар.



Планирование операции завершено, подготовка к ней активно продолжается, сказал министр, который вместе с начальником Генштаба ВС Турции Яшаром Гюлером и командующим сухопутными войсками Умитом Дюндаром проинспектировали в пятницу подразделение войск на границе Сирии.

Анкара считает курдскую ПДС террористической группировкой и на протяжении многих месяцев ведет против нее военные действия на севере Сирии.

"ВС Турции в нужное для Анкары время начнут очищать от террористов районы Сирии к востоку от Евфрата, как делали это раньше в других сирийских регионах", - подчеркнул глава оборонного ведомства, которого цитирует информационное агентство Anadolu.

Акар подчеркнул, что единственной целью Турции в Сирии являются террористы. Каждый здравомыслящий человек понимает, что у Анкары нет проблем с этническими курдами, сказал министр. "Турция полна решимости бороться с террористами как на своей территории, так и за рубежом", - заявил глава оборонного ведомства.

[kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Курдский премьер-министр и Генеральный консул США обсудили политику Курдистана

7 января премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани принял Генерального консула США в Эрбиле Стивена Фагина для обсуждения последних событий в области политики и безопасности Курдистана.

В ходе встречи стороны провели также переговоры о двусторонних отношениях между Эрбилем и Вашингтоном и путях дальнейшего укрепления их связей.

Они также обсудили положение ВПЛ и сирийских беженцев в Курдистане. При этом, представитель США поблагодарил курдский регион Ирака за прием почти двух миллионов граждан-



ских лиц в последние несколько лет, и приветствовал дух мирного сосуществования в Курдистане.

Кроме того, Фагин вновь

заявил о поддержке США и международного сообщества продолжению мирного диалога между Эрбилем и Багдадом. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Правительство Сирии с оптимизмом смотрит на сотрудничество с РYД



Сирийский режим выразил оптимизм по поводу политического соглашения с курдской сирийской "Партией Демократического Союза" (PYD), поскольку силы США готовятся покинуть Сирию.

"Я чувствую, что мы всегда должны быть оптимистами. Прошлый опыт не был обнадежи-

вающим. Но сейчас дело доходит до своего завершения", - заявил заместитель министра иностранных дел Сирии Фейсал Мекдад, предположив, что в переговорах между Дамаском и сирийскими курдами был достигнут прогресс.

Правящая в Сирийском Курдистане PYD, которая контроли-

рует обширную территорию в северной части Сирии, сейчас работает над соглашением с Дамаском, чтобы защитить свои территории от возможной турецкой операции после вывода войск США.

Турция рассматривает PYD как сирийское ответвление "Рабочей партии Курдистана" (РПК), которую Анкара считает "террористической организацией".

Мекдад сказал, что PYD подтвердили, что они являются частью сирийского государства, и что они готовы вернуться под власть Дамаска.

"Поэтому я всегда оптимистичен ... Мы призываем эти политические группы быть искренними в диалоге, который происходит сейчас между сирийским государством и этими группами, учитывая, что альтернативы этому нет", - цитирует "Reuters" сирийского дипломата. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Власти Ирана опровергли слухи о выходе страны из ядерной сделки

Руководитель администрации президента Исламской Республики Иран Махмуд Ваези опроверг появившиеся в местных СМИ слухи о том, что правительство Ирана планирует в ближайшее время выйти из ядерной сделки и о скорой отставке главы МИД Ирана Мохаммада Джавада Зарифа.

"Появившиеся одновременно новости об отставке главы МИД Ирана Мохаммада Джавада Зарифа и скором выходе Тегерана из ядерной сделки не имеют под собой оснований", - приводит его слова в пятницу газета Donya E Eqtesad. Он добавил, что "целью таких сообщений является намеренная дезинформация, которая наносит вред национальным интересам страны".

По словам главы администрации, "средствам массовой информации необходимо быть внимательнее и воздерживаться от публикации подозрительных новостей", чтобы "не превращаться в трибуну для внутренних и внешних врагов Ирана".

9 января в ряде иранских интернет-изданий появились сообщения о том, что власти в Тегеране приняли решение выйти из ядерной сделки и в скором времени должна последовать отставка Зарифа. Эта информация была растиражирована местными пользователями социальных сетей.

Президент США Дональд Трамп 8 мая объявил о выходе Вашингтона из Совместного всеобъемлющего плана действий (СВПД) - сделки, которая была заключена в 2015 году и ограничи-

вала ядерные разработки Тегерана в обмен на отмену санкций Совета Безопасности ООН и односторонних ограничительных мер Соединенных Штатов и Евросоюза. Остальные участники СВПД - Россия, Китай, Франция, Германия и Великобритания - не одобрили выхода американ-



ской стороны из соглашения и остались приверженными прежним договоренностям. Иран неоднократно заявлял, что не будет выходить из ядерной сделки до тех пор, пока СВПД отвечает экономическим интересам страны. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Премьер-министр Курдистана и военная делегация Великобритании обсудили вопросы более тесной координации



10 января премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани принял высокопостав-

ленную делегацию Великобритании во главе со старшим советником по обороне на Ближнем

Востоке генерал-лейтенантом сэром Джоном Лоримером. В ходе встречи стороны обсудили вопросы укрепления связей и более тесной координации по обеспечению безопасности и стабилизации в районах, освобожденных от "Исламского государства" (ИГ).

Барзани приветствовал обязательство Великобритании в рамках усилий международной коалиции модернизировать министерство пешмерга Курдистана в ходе проведения фундаментальной реформы.

Делегация Великобритании выразила свою поддержку более тесной военной координации также между силами пешмерга и иракской армией. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## США намерены вытеснить иранских военных из Сирии

Госсекретарь США Майк Помпео пообещал, что его страна и ее союзники будут работать вместе, чтобы изгнать из Сирии всех иранских солдат.

Помпео выступил с этой речью 10 января в Каире. Он также призвал к созданию общей позиции против Ирана на Ближнем Востоке.

"Пришло время положить конец старому соперничеству во имя общего блага региона", - сказал Помпео, которого цитирует "AFP".

Официальный представитель США отметил, что Вашингтон "будет использовать дипломатию и работать с нашими партнерами, чтобы изгнать все последние иранские сапоги [военных]" из Сирии и поддерживать усилия "по обеспечению мира и стабильности для многострадального сирийского народа".

Помпео также дал понять, что войска США будут выведены из Сирии, но война против "Исламского государства" (ИГ) будет продолжена.

"Мы выведем наши силы, наши вооруженные



силы из Сирии и продолжим сокрушительную кампанию Америки", - заявил Помпео на совместной пресс-конференции со своим египетским коллегой Самехом Шукри. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Багдад выделит 50 миллиардов иракских динаров на реализацию статьи 140



Правительство Ирака выделило 50 миллиардов динаров (IQD) из своего бюджета на 2019 год для реализации статьи 140 Конституции страны.

Как заявил в воскресенье, 6 января, курдский депутат иракского парламента Мариван Надир, это является "хорошим знаком", поскольку федераль-

ное правительство не уделяло этой статье значительного внимания в последние несколько лет.

Статья 140 Конституции Ирака призвана нормализовать ситуацию в спорных курдских районах страны. Она должна была быть реализована к 2007 году. В нее включены такие механизмы, как перепись населения спорных территорий, обратное переселение людей, привезенных из других иракских территорий, и проведение референдума о принадлежности этих территорий Иракскому Курдистану.

Однако Надир отметил, что реализация этой статьи, которая, в том числе назначает компенсации людям, пострадавшим от бывшего режима партии "Баас", обойдется в 420 миллиардов иракских динаров.

"Но было выделено только 50 миллиардов динаров, и это приведет к задержке процесса [компенсаций]", - сказал депутат. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Сирийская армия усиливает свои позиции в северных районах страны

ирийская армия развернула новые военные конвои, прибывшие из провинции Дейр-эз-Зор в восточной части Сирии в северную провинцию Хама. Об этом 12 января сообщили местные жители. По данным ссылающегося на них агентства "Fars", "военные конвои сирийской армии, состоящие из сотен солдат из разных дивизий, в том числе 5-й дивизии, вместе с военной техникой и оборудованием были отправлены на северные фронты провинции Хама из городов аль-Майадин и Аль-Бу Камаль".

Сообщается, что эти сирийские силы в ближайшем будущем проведут военную операцию в Идли-



бе. Тем временем Турция направила подкрепление в граничащие с Сирией районы, готовясь к военной кампании против курдских сил в соседней стране. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## США возвращаются в Киркук

Американские военные в Ираке уведомили иракские войска и шиитских ополченцев покинуть военную базу К1 в Киркуке, где разместятся американские войска, сказал курдский командир.

Военная база К1 известна как стратегическая база, используемая армией США с 2003 по 2014 год.



Позднее она находилась под контролем курдских сил пешмерга до октября 2017 года, когда иракская армия и ополченцы Хашд аш-Шааби захватили и разместились на базе.

Командир пешмерга Нури Хама Али сообщил в понедельник, что значительное число американских войск прибыло в К1 и что иракская армия и шиитские ополченцы были уведомлены о скором уходе, как сообщается на официальном сайте ДПК.

Он отметил, что часть войск была перебросена из Сирии в К1, а остальная часть - из провинции Анбар на западе Ирака.

Однако, по словам Али, цель нового развертывания пока не ясна. Али объяснил, что основные события, связанные с возвращением курдских сил в Киркук, теперь, как ожидается, будут происходить во взаимодействии с американскими силами, ослабляющими напряженность благодаря их присутствию.

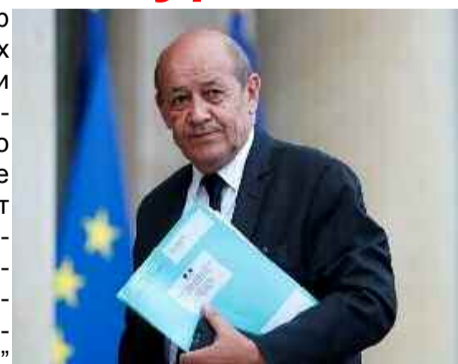
Иракская шиитская военизированная группировка, действующая под эгидой про-иранских сил "Хашд аш-Шааби", повторила свой призыв к изгнанию американских войск из Ирака, угрожая в противном случае атаковать военных США.

7 января пресс-секретарь группировки "Асаиб Ахль аль-Хак" Джавад Талибави заявил, что законодательные и исполнительные органы Ирака должны подготовить почву для выдворения американских войск из Ирака.

Как сообщают иракские СМИ, Талибави заявил, что, если иракское правительство и парламент не решат эту проблему с помощью дипломатических и юридических процедур, то шиитские силы атакуют войска США. Иракские шиитские ополченцы, которые поддерживают тесные связи с Ираном, часто угрожают американским войскам в Ираке. Они утверждают, что война против "Исламского государства" (ИГ) уже завершена, и более 5000 американских военнослужащих больше не нужны на территории Ирака. [pukmedia.com](http://pukmedia.com)

## Глава МИД Франции посетит Курдистан

Министр иностранных дел Франции Жан-Ив Ле Дриан заявил, что в ближайшие дни он посетит Ирак и Курдистан. В интервью французскому телеканалу "CNews"



Ле Дриан также пролил свет на войну против "Исламского государства" (ИГ) в регионе, заявив что ее продолжение является приоритетом Парижа и отметив, что в Ираке по-прежнему находятся французские войска.

Что касается французских сил в Сирии, чиновник объяснил, что Париж выведет свои войска из страны, как только будет уверен, что кризис страны политически разрешен. Ле Дриан также прокомментировал решение Вашингтона вывести свои войска из Сирии, назвав этот шаг опасным для курдских сирийский сил. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

# ДИПЛОМАТ

№ 41 (446) 14-20 январь 2019-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА



## Сирийская курдская делегация встретилась с Барзани



Делегация "Сирийского курдского национального совета" (ENKS) встретилась с президентом "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Масудом Барзани, проинформировав известного курдского лидера о последних

политических событиях в Сирийском Курдистане после недавнего решения Вашингтона вывести свои войска из Сирии. Делегация ENKS поблагодарила Барзани за его постоянную поддержку курдского дела в Сирии, говорится в заявлении пресс-службы Барзани.

Они потребовали, чтобы Барзани передал мирное послание сирийских курдов и призвал к их защите со стороны международного сообщества. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## СДС могут стать частью сирийской армии

Поддерживаемые США "Сирийские Демократические Силы" (СДС) могут быть интегрированы в армию Сирии в рамках сделки сирийских курдов с Дамаском после вывода войск США.

В интервью "AFP" представитель СДС Редур Халиль сообщил, что они продолжают переговоры с Дамаском для достижения соглашения о будущем управлении курдскими территориями Сирии.

Он отметил, что соглашение между сторонами является "неизбежным".

"Достижение решения между автономной администрацией и сирийским правительством неизбежно, поскольку наши районы являются частью Сирии", - сказал чиновник.

"С правительством ведут-



ся переговоры для выработки окончательной формулировки по управлению городом Манбидж", - сказал Халиль, добавив, что эти переговоры показали "позитивные признаки".

Что касается будущего СДС и других курдских формирований, Халиль сказал, что эти переговоры еще не завер-

шены. "Задачи этих сил могут измениться, но мы не отступим с нашей территории", - сказал он, добавив, что курдские силы могут быть интегрированы в сирийскую армию. Чиновник также считает, что необходима новая Конституция, гарантирующая права курдов в новой Сирии. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Возле Мосула обнаружено массовое захоронение с телами 38 женщин



В среду на севере Ирака была обнаружена новая братская могила, в которой находились 38 женских тел, предположительно убитых

"Исламским государством" (ИГ).

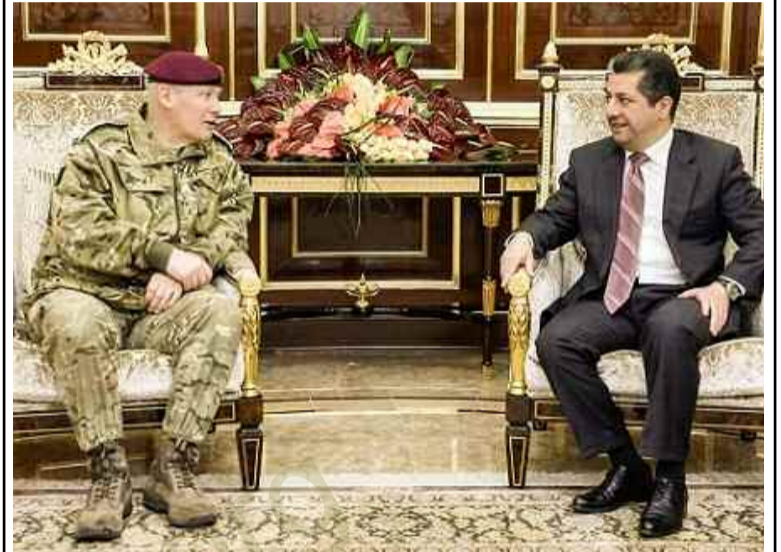
Источник в полиции сообщил "BasNews", что могила была обнаружена в деревне Кабра, примерно в 40 км к западу от Мосула.

Начато расследование по идентификации жертв.

Мосул, второй по величине город Ирака, был захвачен ИГ в июне 2014 года. Три года спустя, в 2017 году, иракская армия, поддерживаемая курдскими войсками пешмерга и возглавляемой США коалицией, освободила город от боевиков. Тем не менее, этот район все еще остается мишенью для террористических нападений на гражданских лиц и силы безопасности. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Масрур Барзани поблагодарил Великобританию за поддержку военных реформ Курдистана

10 января глава Совета Безопасности Иракского Курдистана Масрур Барзани высоко оценил постоянную поддержку Великобритании продолжающимся усилиям по реформе военного министерства Регионального правительства Курдистана (КРГ).



Замечания были сделаны во время встречи Барзани с делегацией из Великобритании, возглавляемой старшим советником по обороне генерал-лейтенантом сэром Джоном Лоримером.

Как сообщает сайт СБ Курдистана, Масрур Барзани также подчеркнул важность того, чтобы регион Курдистан получал справедливую долю оборонных программ, обучения и оборудования, предлагаемых Великобританией Ираку. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

## Багдад призывает Вашингтон оставить свои войска в Ираке

Багдад призвал Вашингтон сохранить свои силы в Ираке, опасаясь возрождения "Исламского государства" (ИГ).

Как сообщил в четверг "The Wall Street Journal", иракские лидеры заявили об этом во время своих встреч с госсекретарем США Майком Помпео, побывавшего с необъявленным



визитом в Багдаде 9 января. Этот призыв прозвучал в то время, когда проиранские шиитские ополченцы "Хашд аш-Шааби" вновь грозят силой вытеснить войска США из Ирака, а два видных шиитских лидера, Нури аль-Малики и Хейдар аль-Абади, обвиняют друг друга в том, что они позволили американским войскам разместиться на территории страны.

Согласно отчету, в настоящее время в Ираке находится 5500 американских солдат. [kurdistan.ru](http://kurdistan.ru)

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:  
TAHİR SÜLEYMAN  
İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:  
TAHİR SİLƏMAN  
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:  
ТАХИР СУЛЕЙМАН  
Tel.-whatsapp:  
+994 50 352-33-18, 55 202-13-53

Baş redaktorun müavini:  
Ramiz Qərib  
Xüsusi müxbir:  
Tariyel Cəlil  
Региональный корреспондент:  
Усуб Тейфур  
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın  
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə  
S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17  
Navnisan: Bakû Az1040, soqaq  
S.Mêhmandarov xani 25, mal-17  
Адрес: Баку Az1040, улица  
С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar  
mərkəzində yığılıb səhifələnib və  
"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.  
e-mail: hewler@mail.ru  
Şəhadətnamə: NƏS 005004966  
BUSB-un Sabunçu rayon filiali  
VÖEN 1800061582  
H/h 438010000  
Sifariş: 1500